

Fiskální výhled České republiky

květen 2012

Fiskální výhled České republiky
květen 2012

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111
E-mail: Fiscal.Outlook@mfcz.cz

ISSN 1804-7998

Vychází 2× ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/FiskalniVyhled>

Fiskální výhled

České republiky

květen 2012

Obsah

Úvod	1
1 Hospodářský vývoj a fiskální politika	2
1.1 Makroekonomický vývoj.....	2
1.2 Záměry fiskální politiky	3
2 Sektor vládních institucí – národní účty (ESA 95).....	6
2.1 Sektor vládních institucí v roce 2011	6
2.2 Sektor vládních institucí v roce 2012	7
2.3 Mezinárodní srovnání.....	12
3 Veřejné rozpočty – peněžní toky (GFS 2001)	14
3.1 Veřejné rozpočty v roce 2011.....	14
3.2 Veřejné rozpočty v roce 2012.....	15
4 Zdroje	17
A Tabulková příloha – metodika GFS 2001	18
B Tabulková příloha – metodika ESA 95	23
C Seznamy tematických kapitol a boxů předchozích Fiskálních výhledů ČR.....	34

Fiskální výhled ČR je zpracováván v odboru Finanční politika MF ČR s pololetní periodicitou (publikován zpravidla koncem května a listopadu). Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2013), u některých ukazatelů pak i výhled na další 2 roky (tj. do roku 2015). Publikace je dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/FiskalniVyhled>

Nedílnou součástí Fiskálního výhledu ČR je i metodická příručka, která definuje, upřesňuje a vysvětluje řadu pojmů, metod a použitých statistik. Příručku si lze stáhnout na adrese:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Metodicka_priloha.pdf

Rádi přivítáme relevantní připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky prosím zasílejte na adresu:

Fiscal.Outlook@mfcr.cz

Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Hlavní makroekonomické indikátory (2011–2015)	2
Tabulka 1.2: Nastavení fiskální politiky (2009–2015)	3
Tabulka 1.3: Struktura diskrečních opatření (2013–2015)	3
Tabulka 1.4: Výhled příjmů sektoru vládních institucí (ESA 95)	4
Tabulka 1.5: Výhled výdajů sektoru vládních institucí (ESA 95)	5
Tabulka 2.1: Příjmy sektoru vládních institucí (2006–2012).....	7
Tabulka 2.2: Výdaje sektoru vládních institucí (2006–2012).....	8
Tabulka 2.3: Saldo sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2006–2012).....	9
Tabulka 2.4: Dluh sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2006–2012).....	12
Tabulka 2.5: Přejchod od deficitu ke změně dluhu (2006–2012)	12
Tabulka A.1: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy.....	18
Tabulka A.2: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy.....	19
Tabulka A.3: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje	20
Tabulka A.4: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje	20
Tabulka A.5: Konsolidované veřejné rozpočty – saldo	21
Tabulka A.6: Struktura salda veřejných rozpočtů	21
Tabulka A.7: Struktura salda pro fiskální cílení.....	21
Tabulka A.8: Konsolidované veřejné rozpočty – zdroje a užití	22
Tabulka A.9: Konsolidované veřejné rozpočty – vládní dluh	22
Tabulka B.1: Příjmy sektoru vládních institucí	23
Tabulka B.2: Daňové příjmy sektoru vládních institucí.....	24
Tabulka B.3: Daňové příjmy sektoru vládních institucí.....	25
Tabulka B.4: Příjmy subsektoru ústředních vládních institucí	25
Tabulka B.5: Příjmy subsektoru místních vládních institucí.....	26
Tabulka B.6: Příjmy subsektoru fondů sociálního zabezpečení	26
Tabulka B.7: Výdaje sektoru vládních institucí	27
Tabulka B.8: Výdaje sektoru vládních institucí	28
Tabulka B.9: Výdaje subsektoru ústředních vládních institucí	28
Tabulka B.10: Výdaje subsektoru místních vládních institucí.....	29
Tabulka B.11: Výdaje subsektoru fondů sociálního zabezpečení	29
Tabulka B.12: Saldo sektoru vládních institucí podle subsektorů.....	30
Tabulka B.13: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů	30
Tabulka B.14: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů	31
Tabulka B.15: Saldo a dluh vládního sektoru zemí EU (2008–2012).....	32
Tabulka B.16: Transakce vládního sektoru zemí EU (2011)	33

Seznam obrázků

Obrázek 2.1: Saldo vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2009–2012).....	13
Obrázek 2.2: Dluh vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2009–2012)	13
Obrázek 3.1: Salda veřejných rozpočtů (2006–2012)	14

Seznam použitých zkratk

b.c.	běžné ceny
CZK	kódové označení české koruny
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EDP	postup při nadměrném schodku (Excessive Deficit Procedure)
EDP B.9	čisté půjčky/výpůjčky vládního sektoru v metodice aplikované pro EDP
ESA 95	Evropský systém účtů (1995)
EU, EU27	Evropská unie (svým pokrytím zahrnuje všech 27 zemí)
EUR	kódové označení eura
GFS 2001	Government Finance Statistics 2001
HDP	hrubý domácí produkt
KP	Konvergenční program ČR
MF ČR	Ministerstvo financí ČR
MTO	střednědobý rozpočtový cíl (Medium-term Objective)
p.a.	per annum (za rok)
p.b.	procentní bod
s.c.	stálé ceny
USD	kódové označení amerického dolaru

Značky použité v tabulkách

Pomlčka (–) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval nebo zápis není z logických důvodů možný.

Uzávěrka datových zdrojů

Makroekonomické datové zdroje v této publikaci jsou vztaženy k 23. březnu, fiskální data k 11. dubnu 2012, pro mezinárodní srovnání k 23. dubnu 2012.

Poznámka

Součtové údaje publikované v tabulkách mohou být v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Úvod

Patrně není pochyby o tom, že vyspělé ekonomiky potřebují své veřejné finance ozdravit. Nicméně rozsah konsolidace, rychlost a její načasování jsou předmětem diskusí a sporů jak na úrovni akademické, tak i mezi tvůrci hospodářské politiky.

Tempo snižování deficitů by se mělo odvíjet nejenom od velikosti nerovnováhy veřejných financí, ale i od aktuálního a očekávaného výkonu ekonomiky vztaheného k jejímu potenciálu, stejně jako od stavu dalších ekonomických nerovnováh. Současně by ale měly brát v úvahu charakteristické rysy ekonomiky, jakými jsou velikost, stupeň otevřenosti či význam na mezinárodních finančních trzích. Neméně důležitý je pak mix měnové a fiskální politiky, kdy prostředí bez efektivní měnové politiky nemůže dostatečně akomodovat fiskální šoky. Dále hraje významnou roli vnější prostředí, jeho ekonomická výkonnost a makroekonomické či finanční problémy, specifickou kategorií je pak sentiment finančních trhů. Vnější prostředí následně dotváří mezinárodní instituce či uskupení zemí, jakým je Evropská unie. Její členové jsou navíc vázáni Paktem stability a růstu penalizujícím buďto nadměrný deficit anebo dluh, případně odklon od cesty ke střednědobému rozpočtovému cíli. V neposlední řadě je podstatná očekávaná velikost výpůjční potřeby a absorpční kapacita emisí dluhopisů domácím trhem.

Bez ohledu na výše napsané platí, že každá konsolidační strategie by měla být prováděna transparentně a důvěryhodně za použití nástrojů nedistorzní povahy s nižším multiplikačním efektem. Pro současný a zejména budoucí ekonomický růst nejlépe takovými prostředky, které by přispěly k řešení strukturálních nedostatků v dané ekonomice.

Ovšem nalézt optimální hospodářsko-politický mix spolu s aplikací v reálném čase je *de facto* nemožné. Každá vláda tak volí podle svého nejlepšího přesvědčení takové nástroje, kterými minimalizuje negativní vazbu mezi růstem ekonomiky v krátkém období a efekty fiskální konsolidace.

Vláda ČR schválila dne 25. dubna 2012 aktualizaci Konvergenčního programu ČR na léta 2012–2015, ve kterém prezentovala záměry fiskální politiky, realizované a plánované ozdravné kroky v oblasti veřejných financí a dopady strukturálních reforem. Z konsolidačního mixu je zřejmé, že jsou akcentovány obě strany rozpočtu. Cílem opatření je jasná kredibilní strategie ukončení postupu při nadměrném schodku v roce 2013, dále dosažení střednědobého rozpočtového cíle strukturálního deficitu ve výši jednoho procenta hrubého domácího produktu v roce 2015 a v roce 2016 úplné vyrovnání celkové bilance sektoru vládních institucí.

Tento květnový Fiskální výhled ČR je pojímán jako doplněk Konvergenčního programu. V první kapitole nastiňuje očekávaný makroekonomický vývoj a trajektorii fiskální konsolidace spolu se shrnutím opatření, která ji mají zajistit. Datově a informačně vychází v této oblasti právě z již zmíněného Konvergenčního programu a z dubnové Makroekonomické predikce Ministerstva financí ČR. Další dvě kapitoly rozšiřují Konvergenční program o pohled metodiky peněžních toků, detailnější rozbor hospodaření sektoru vládních institucí v aktuální metodice za rok minulý i současný a o mezinárodní srovnání. Součástí Fiskálního výhledu je jako obvykle také rozsáhlá tabulková příloha, kterou čtenář rovněž nalezne ve formátu MS Excel na stránkách Ministerstva financí ČR (www.mfcr.cz/fiskalniwyhled).

1 Hospodářský vývoj a fiskální politika

1.1 Makroekonomický vývoj

Podle aktuálních dat se v roce 2011 výkon české ekonomiky zvýšil o 1,7 %. Meziroční růst se však v průběhu roku postupně zpomaloval. Ve třetím i ve čtvrtém čtvrtletí navíc došlo k mezičtvrtletnímu poklesu HDP o 0,1 % a česká ekonomika se tak formálně ocitla v technické recesi. Takto malé mezičtvrtletní změny HDP jsou však pod hranicí statistické chyby, navíc bývají dodatečně zpřesněny čtvrtletních národních účtů obvykle vychýlena směrem ke zvýšení růstu. Tuto fázi hospodářského cyklu tak lze označit za stagnaci. Pro rok 2012 počítáme s mírným růstem HDP o 0,2 %, tedy s faktickým pokračováním stagnace. V roce 2013 by se měl ekonomický výkon zvýšit o 1,3 % a postupně akcelarovat až na 2,8 % v roce 2015.

Do roku 2013 by měl být hospodářský růst tažen zejména zahraničním obchodem. Naopak daňově významná spotřeba domácností by měla víceméně stagnovat. Od roku 2014 očekáváme postupné oživození domácí poptávky.

Pro rok 2012 očekáváme růst spotřebitelských cen okolo 3,3 %, v roce 2013 by měla průměrná míra inflace dosáhnout 2,3 %. Vývoj spotřebitelských cen bude v těchto letech významným způsobem ovlivněn změnami DPH. V letech 2014 a 2015 by se měla míra infla-

ce pohybovat v těsné blízkosti inflačního cíle České národní banky.

Situace na trhu práce by měla odrážet pomalý růst ekonomiky a zvýšenou nejistotu. Zaměstnanost by se letos měla snížit o 0,5 %, pro rok 2013 pak počítáme s její stagnací, respektive s mírným růstem o 0,1 %. V dalších letech výhledu by růst zaměstnanosti neměl přesáhnout 0,4 %.

Míra nezaměstnanosti (dle Výběrového šetření pracovních sil) by z loňských 6,7 % měla letos vzrůst na 7,0 %, k dalšímu mírnému nárůstu nezaměstnanosti by mělo dojít i v roce 2013. V letech 2014 a 2015 by mělo docházet k jen velmi pozvolnému snižování míry nezaměstnanosti.

Objem mezd a platů by se v tomto roce mohl zvýšit o 1,5 %, v roce 2013 pak o 2,6 %. V dalších letech by se mělo tempo růstu pohybovat okolo nominální dynamiky HDP.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP by měl zůstat na nízké a udržitelné úrovni.

Vzhledem k vysokým nejistotám ohledně dalšího vývoje v eurozóně je makroekonomická predikce zatížena významnými riziky směrem dolů.

Tabulka 1.1: Hlavní makroekonomické indikátory (2011–2015)

		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014
		Skutečnost	Současná predikce a výhled					Fiskální výhled listopad 2011		
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	3809	3891	3996	4143	4325	3853	3959	4077	4267
	<i>růst v %, s.c.</i>	1,7	0,2	1,3	2,2	2,8	2,1	1,0	2,0	3,3
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,5	-0,4	0,2	2,0	2,8	-0,6	-0,5	1,2	2,5
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,4	-3,7	-0,5	-1,8	-0,2	-1,2	-0,5	-0,2	0,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,2	-0,5	2,1	2,8	3,2	2,1	1,4	2,8	3,2
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	1,7	1,0	0,8	1,2
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	-0,7	2,0	1,4	1,4	1,5	0,0	1,7	0,9	1,3
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,9	3,3	2,3	1,8	2,0	1,9	3,2	1,6	2,1
Zaměstnanost	<i>růst v %</i>	0,4	-0,4	0,0	0,2	0,4	0,4	-0,2	0,1	0,5
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	6,7	7,0	7,2	7,1	6,9	6,9	6,9	6,9	6,7
Objem mezd a platů dom. koncept	<i>růst v %, b.c.</i>	1,1	1,5	2,6	4,7	4,4	2,3	2,7	2,9	4,7
Podíl běžného účtu na HDP	<i>%</i>	-2,9	-2,4	-2,3	-2,2	-2,5	-3,1	-3,3	-3,8	-3,8
Předpoklady:										
Směnný kurz CZK/EUR		24,6	25,0	24,9	24,7	24,6	24,3	23,9	23,4	22,9
Dlouhodobé úrokové sazby 10 let	<i>% p.a.</i>	3,7	3,4	3,5	3,8	4,0	4,1	4,3	3,8	4,1
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	111,0	115,4	113,0	115,0	115,3	110,6	106,8	110,5	115,0
HDP eurozóny EA12	<i>růst v %, s.c.</i>	1,4	-0,3	0,7	1,4	1,8	1,7	1,0	1,6	2,0

Pozn.: Údaje za zaměstnanost a za míru nezaměstnanosti jsou dle metodiky Výběrového šetření pracovních sil. Zdroj: MF ČR (2011a), MF ČR (2012b).

1.2 Záměry fiskální politiky

Prioritou fiskální politiky pro období výhledu bezpochyby zůstává fiskální konsolidace a zlepšení strukturálních parametrů veřejných financí. V roce 2011 bylo v důsledku razance konsolidačních opatření a zodpovědného rozpočtového chování řady jednotek sektoru vládních institucí dosaženo výrazně nižšího než očekávaného deficitu. Zatímco fiskální strategie počítala s deficitem na úrovni 4,2 % HDP (MF ČR, 2011a), dle dubnové fiskální notifikace byl deficit vládního sektoru o 1,1 p.b. nižší. Vzhledem k tomuto vývoji byl snížen cíl deficitu na rok 2012 z hodnoty 3,5 % HDP na 3,0 % HDP. Pro roky 2013 a 2014 potvrdila letošní aktualizace Konvergenčního programu (MF ČR, 2012a) deficitní cíle na hodnotách 2,9 % HDP a 1,9 % HDP. Pro rok 2015 byl stanoven cíl salda na úrovni -0,9 % HDP, přičemž o rok později by dle současného záměru mělo již být hospodaření vládního sektoru vyrovnané.

Při dodržení plánovaného průběhu konsolidace by měl být ukončen postup při nadměrném schodku nejpozději v roce 2013. Schválená fiskální trajektorie při současném odhadu postupného uzavírání produkční

mezery implikuje, že v roce 2015 by měla ČR dosáhnout svého střednědobého rozpočtového cíle (MTO), který je definován jako strukturální bilance v relaci k HDP ve výši -1,0 % HDP. Deficitní trajektorii a nezbytné fiskální úsilí prezentuje Tabulka 1.2. Je zřejmé, že strukturální saldo bude muset být v průměru redukováno o 0,5 p.b. v tomto a v následujících letech, aby bylo stanoveného cíle v roce 2015 dosaženo.

Konsolidační strategie vlády vychází z doporučení Rady EU (2009, 2011) důvěryhodným a udržitelným způsobem snížit do roku 2013 deficit vládního sektoru pod 3 % HDP a přistoupit k zásadním reformním krokům v oblasti diverzifikace zabezpečení ve stáří a v oblasti financování zdravotnictví. Další dlouhodobě plánovaná reformní opatření se v letech výhledu dotknou financování terciárního vzdělávání, vědy, výzkumu a inovací. Dojde také k postupnému zjednodušení, zefektivnění a zprůhlednění systému veřejné správy. V souvislosti s vytvořením jednoho inkasního místa pak od roku 2014 dojde k zásadním změnám v oblasti přímých daní a odvodů.

Tabulka 1.2: Nastavení fiskální politiky (2009–2015)

(v % HDP, změna strukturálního salda v p.b.)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Saldo vládního sektoru	-5,8	-4,8	-3,1	-3,0	-2,9	-1,9	-0,9
Cyklická složka salda	-1,1	-0,6	-0,3	-0,6	-0,7	-0,4	-0,1
Jednorázové a ostatní přechodné operace	0,3	0,0	-0,1	-0,3	-0,1	0,0	0,0
Strukturální saldo	-5,1	-4,3	-2,6	-2,1	-2,2	-1,4	-0,8
Změna strukturálního salda	-1,9	0,8	1,6	0,5	-0,1	0,8	0,6

Zdroj: ČSÚ (2012b). Predikce a výpočty MF ČR.

Tabulka 1.3: Struktura diskrečních opatření (2013–2015)

(v mld. Kč)

	2013	2014	2015
Opatření na příjmové straně celkem	18,9	31,4	1,7
Přímé daně	-11,3	15,9	-0,2
daň z příjmů fyzických osob	6,9	8,5	-3,1
daň z příjmů právnických osob	0,0	-1,5	-5,5
sociální a zdravotní pojištění	-18,2	8,9	8,4
Nepřímé daně	25,4	16,7	1,9
daň z přidané hodnoty	21,1	6,9	0,9
spotřební daně	4,3	9,8	1,0
Ostatní příjmy	4,8	-1,2	0,0
Opatření na výdajové straně celkem	1,0	17,3	20,8
Sociální dávky	7,8	5,0	8,5
Náhrady zaměstnancům v sektoru vlády	-2,2	-2,0	-2,0
Opatření zvyšující efektivnost veřejného sektoru	5,1	12,9	12,9
Ostatní veřejné výdaje	-9,7	1,4	1,4
Celkový dopad na saldo	19,9	48,6	22,5
	<i>% HDP</i>		
	0,5	1,2	0,5

Pozn.: Údaje v tabulce zobrazují meziroční diskreční změny v důsledku veškerých plánovaných opatření na příjmové a výdajové straně rozpočtu sektoru vládních institucí. Podrobnější rozpis jednotlivých položek je možné nalézt v MF ČR (2012a).

Zdroj: MF ČR.

Vzhledem ke sníženému odhadu budoucího ekonomického růstu byly výše jmenované dlouhodobé reformy doplněny řadou prvků, které mají zabránit hrozícímu navyšování deficitů veřejných financí a zajistit dodržení deficitní trajektorie, ke které se vláda v Konvergenčním programu zavázala. Především od roku 2013 a 2014 tak vstoupí v platnost řada stabilizačních opatření, která se budou dotýkat jak příjmové, tak i výdajové strany veřejných rozpočtů, přičemž některá opatření budou přijata pouze jako dočasná s platností do roku 2015 (blíže viz MF ČR, 2012a).

Fiskální dopad konsolidačních opatření plánovaných na období výhledu by měl vzrůst z necelých 20 mld. Kč v roce 2013 na více než 90 mld. Kč v roce 2015 (vždy v porovnání s rokem 2012). Detailnější strukturu diskréčních opatření přibližuje Tabulka 1.3, ze které je patrné, že další konsolidace rozpočtů vládního sektoru bude zajištěna především růstem příjmových položek. Podíl výdajových opatření na celkovém konsolidačním úsilí však bude během období let 2013–2015 narůstat. Nejvýznamnějším opatřením na příjmové straně je zvýšení sazeb DPH, kde po navýšení redukované sazby v roce 2012 na 14 % dojde pro období 2013–2015 k dalšímu zvýšení obou sazeb o 1 p.b. na 15 %, respektive 21 %.

Počínaje rokem 2013 dojde na příjmové straně veřejných rozpočtů k propadu výběrů sociálního pojištění od osob, které se rozhodnou částečně vyvázat z průběžného systému důchodového pojištění. Technický předpoklad v důsledku zavedení druhého pilíře penzijního systému počítá s výpadkem příjmů na úrovni 20 mld. Kč. Další změny u plateb na sociální a zdravotní pojištění, i když s výrazně nižším rozpočtovým dopadem, přinese reforma přímých daní a odvodů v souvislosti se zavedením jednoho inkasního místa. Naopak další změna v této oblasti, kterou mělo být zavedení úrazového pojištění, bude systémově modifikována (viz Box 1).

Na výdajové straně bude mít pozitivní fiskální dopad dočasná změna valorizačního vzorce pro výpočet důchodů pro období 2013–2015. Se zvyšující se intenzitou během let výhledu by se na výdajové straně veřejných rozpočtů měly projevit především úspory, které budou vyplývat ze zjednodušování agend a optimalizace chodu státní správy, zefektivnění ve zdravotnictví či systému veřejných zakázek. Tyto změny by měly v roce 2015 oproti současnému stavu vytvořit celkovou úsporu cca 30 mld. Kč.

Tabulka 1.4: Výhled příjmů sektoru vládních institucí (ESA 95)

	2011	2012	2013	2014	2015
<i>mld. Kč</i>					
Příjmy celkem	1534	1565	1605	1672	1740
Daňové příjmy	727	760	806	841	874
Daně z výroby a dovozu	439	471	497	514	537
Daň z přidané hodnoty	263	292	317	329	349
Spotřební daně	150	150	154	158	160
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	284	287	309	327	337
Daň z příjmů fyzických osob	149	146	158	167	175
Daň z příjmů právnických osob	132	135	148	152	153
Kapitálové daně	4	2	0	0	0
Sociální příspěvky	592	598	593	629	665
Důchody z vlastnictví	28	25	21	19	19
Ostatní	187	182	184	184	182
<i>růst v %</i>					
Příjmy celkem	3,4	2,0	2,5	4,2	4,0
Daňové příjmy	5,6	4,6	6,0	4,4	3,8
Daně z výroby a dovozu	3,8	7,4	5,6	3,4	4,4
Daň z přidané hodnoty	1,8	11,0	8,3	4,0	5,8
Spotřební daně	8,2	0,0	2,8	2,5	1,2
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	6,8	1,2	7,5	5,9	3,0
Daň z příjmů fyzických osob	10,2	-2,1	8,5	5,7	4,8
Daň z příjmů právnických osob	3,4	2,5	9,3	2,8	0,5
Kapitálové daně	1826,9	-46,4	-89,6	1,0	1,0
Sociální příspěvky	2,5	0,9	-0,8	6,0	5,7
Důchody z vlastnictví	-8,2	-11,7	-13,7	-13,3	2,7
Ostatní	-0,1	-2,7	1,1	-0,3	-0,9
Daňová kvóta	34,6	34,9	35,0	35,5	35,6

Pozn.: Uváděná daňová kvóta zahrnuje, proti údajům národních účtů, jak část DPH odváděnou do EU jako její vlastní zdroj, tak i výnos cel.
Zdroj: MF ČR.

Box 1: Úrazové pojištění – současný stav věci

Zákon o úrazovém pojištění zaměstnanců č. 266/2006 Sb., byl přijat již v roce 2006, avšak dosud nenabyl účinnosti. Organizační, technické, personální a finanční důvody zapříčinily odložení účinnosti zákona o úrazovém pojištění o dva roky, na 1. ledna 2010. K dalšímu odložení účinnosti na 1. ledna 2013 došlo novelou zákona z roku 2009. Cílem odložení bylo uvedené problémy vyřešit a vymezit prostor, který by měl umožnit Ministerstvu financí ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí vytvořit nový systém sociálního úrazového pojištění bez zatížení státního rozpočtu.

Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání je v současné době upraveno v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a to v přechodných ustanoveních. Důvodem je skutečnost, že v době, kdy se připravoval nový zákoník práce, který měl s účinností od 1. ledna 2007 nahradit původní zákoník práce, byl současně připravován i zákon o úrazovém pojištění zaměstnanců, který měl tuto právní úpravu nahradit.

Vzhledem k tomu, že datum nabytí účinnosti zákona o úrazovém pojištění bylo postupně odloženo až na 1. ledna 2013, přistoupilo Ministerstvo práce a sociálních věcí na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2011 (usnesení č. 69) k novelizaci zákona o úrazovém pojištění se záměrem reagovat na právní vývoj a odstranit chyby v zákoně. Návrh rozsáhlé novely zákona v rámci připomínkového řízení vyvolal negativní reakci sociálních partnerů, ale i řady odborníků, se závěrem zákon v předložené podobě nepřijímat. V podobném duchu se vyjádřila i Legislativní rada vlády, Rada hospodářské a sociální dohody, a stejně tak Porada ekonomických ministrů.

S ohledem na stanovisko Legislativní rady vlády, závěry Porady ekonomických ministrů i Rady hospodářské a sociální dohody vláda dne 21. března 2012 neschválila návrh novely zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců a uložila ministru práce a sociálních věcí ve spolupráci s ministrem financí vypracovat a do 21. května 2012 vládě předložit návrh zákona, kterým se uvedený zákon zruší a v návaznosti na to změní související předpisy. Vláda současně uložila ministerstvům financí a práce a sociálních věcí předložit do šesti měsíců analýzu problematiky s návrhem nového věcného řešení.

Tabulka 1.5: Výhled výdajů sektoru vládních institucí (ESA 95)

	2011	2012	2013	2014	2015
	<i>mlrd. Kč</i>				
Výdaje celkem	1652	1681	1721	1749	1778
Výdaje na konečnou spotřebu	793	779	785	783	794
Výdaje na kolektivní spotřebu	387	364	365	357	361
Výdaje na individuální spotřebu	406	415	420	426	433
Naturální sociální dávky	228	225	229	233	237
Transfery individuálních netržních výrobků a služeb	178	190	191	194	196
Sociální transfery jiné než naturální	531	553	565	578	593
Úroky	53	59	63	71	75
Dotace	77	74	75	76	76
Tvorba hrubého fixního kapitálu	139	141	145	151	159
Ostatní	59	76	88	90	81
Náhrady zaměstnancům	278	281	283	280	282
Sociální transfery celkem	759	778	793	811	830
	<i>růst v %</i>				
Výdaje celkem	-0,8	1,8	2,4	1,6	1,7
Výdaje na konečnou spotřebu	-1,8	-1,8	0,8	-0,2	1,4
Výdaje na kolektivní spotřebu	-2,9	-5,9	0,2	-2,1	1,1
Výdaje na individuální spotřebu	-0,8	2,2	1,3	1,5	1,6
Naturální sociální dávky	2,3	-1,1	1,6	1,8	2,0
Transfery individuálních netržních výrobků a služeb	-4,5	6,5	0,8	1,2	1,2
Sociální transfery jiné než naturální	2,0	4,0	2,2	2,3	2,6
Úroky	3,0	11,6	7,5	11,9	6,3
Dotace	7,8	-3,6	1,0	1,0	1,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	-15,3	1,3	3,2	4,1	5,3
Ostatní	19,7	28,3	16,2	1,8	-10,2
Náhrady zaměstnancům	-2,7	1,1	0,7	-1,0	0,5
Sociální transfery celkem	2,1	2,5	2,0	2,2	2,4

Zdroj: MF ČR.

2 Sektor vládních institucí – národní účty (ESA 95)

2.1 Sektor vládních institucí v roce 2011

V roce 2011 dosáhlo saldo sektoru vládních institucí hodnoty -117,9 mld. Kč, což v podílovém vyjádření představuje -3,1 %. Ve srovnání s rokem 2010 tak došlo u hospodaření vládního sektoru k výraznému zlepšení, a to o 1,7 p.b., po očištění o cyklus a jednorázové operace pak dosáhlo fiskální úsilí v roce 2011 hodnoty 1,6 p.b.

Vývoj příjmové strany v roce 2011 odrážel lepší stav hospodářství a pozitivní dopady celé řady diskrečních opatření, kdy oproti roku 2010 vzrostly celkové příjmy o 3,4 %. Celkové daňové příjmy včetně sociálního pojištění, tedy více než 90 % celkových příjmů, vzrostly přibližně o 4,2 %.

Výnos daně z přidané hodnoty vzrostl oproti roku 2010 přibližně o 1,8 % a výsledný vývoj tak rámcově odpovídá vývoji makroekonomické základny této daně. V roce 2011 nebyla schválena žádná zásadnější legislativní úprava, byly schváleny pouze drobné změny (tuzemský reverse-charge aj.) bez výraznějších fiskálních dopadů.

Příjmy ze spotřební daně vzrostly oproti roku 2010 o více než 8 % a jejich dynamika silně předstihla růst reálné spotřeby, která by měla být do značné míry se spotřební daní korelovaná. Důvody lze spatřovat jednak ve zvýšení daně z tabákových výrobků v roce 2012, kdy došlo k předzásobení a druhý podstatný důvod je zdanění provozovatelů fotovoltaických elektráren, které bylo prvně inkasováno právě v roce 2011.

Daň z příjmů fyzických osob prošla v roce 2011 celou řadou legislativních úprav a její celkové příjmy díky tomu vzrostly o více než 10 %. Nejvýraznější dopad na inkaso mělo především snížení slevy na poplatníka o 100 Kč měsíčně (tzv. „protipovodňová stovka“), ostatní opatření (zrušení osvobození výsluhových příspěvků příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, zrušení osvobození úroků z vkladů na stavebním spoření, zrušení osvobození náhrad výdajů představitelům státní moci aj.) již měla fiskální dopad výrazně nižší.

Inkaso daně z příjmů právnických osob vzrostlo oproti roku 2010 o 3,4 %. Tato daň neprošla v roce 2011 žádnou výraznou legislativní úpravou, kromě osvobození licenčních poplatků a zrušení 50% slevy na dani pro firmy zaměstnávající invalidy, s celkovým negativním dopadem na příjmové straně ve výši přibližně 2,6 mld. Kč. Stále ještě pozitivní vliv na inkaso mělo přechodné zavedení zrychleného odpisování z roku 2009. Předpokládá se, že posledním rokem, kdy bude mít doznívání tohoto opatření pozitivní efekt, je rok 2012.

Samotná makroekonomická základna DPPO, hrubý provozní přebytek, vzrostl v roce 2011 o 0,5 %.

Příjmy z příspěvků na sociální zabezpečení vzrostly o 2,5 %. Oproti autonomnímu vývoji pak mělo pozitivní vliv zachování stejné sazby pojistného jako v roce 2010 (s dopadem i na výdajovou stranu) a také zachování stropu ročního vyměřovacího základu na úrovni roku 2010, kdy byl přechodně tento strop zvýšen. Tyto úpravy pak měly celkový dopad do inkasa v roce 2011 ve výši téměř 13 mld. Kč.

Ostatní daně již objemově nejsou zdaleka tak významné a jedinou zásadní změnou bylo zdanění darovaných emisních povolenek. První inkaso bylo právě v roce 2011, a to ve výši přibližně 4,1 mld. Kč.

U tržeb vládního sektoru byl zaznamenán růst o 3,5 %, promítá se zde 25% růst mýtných sazeb. Ostatní běžné transfery a kapitálové transfery pak zůstaly přibližně na úrovni roku 2010, jedná se především o peníze z EU, kterými jsou na výdajové straně financovány různé projekty. V případě investičních dotací je to hlavně financování tvorby hrubého fixního kapitálu na výdajové straně. Vliv peněz z EU na saldo vládního sektoru je pak pouze ve výši českého spolufinancování.

Výdaje vládního sektoru v roce 2011 poklesly o 0,8 %, což je podobná dynamika jako v roce 2010. Tento vývoj je dán celou řadou úsporných opatření na výdajové straně.

Výdaje na konečnou spotřebu vládního sektoru poklesly o 1,8 %. Odráží se zde snaha o úspornou rozpočtovou politiku, a to primárně v oblasti platové politiky a mezispotřeby (hlavně nákupy zboží a služeb). Vládní spotřeba je důležitou složkou spotřebního pohledu na HDP, a jedná se tak jednoznačně o negativní impuls do hospodářství.

Nejvýraznější úspory jsou patrné u mezispotřeby, která meziročně poklesla o 4,9 %. Důvodem je plošná úspora napříč sektorem v podobě především běžných nemandatovaných výdajů.

K poklesu došlo i u mzdových výdajů, a to meziročně o 2,7 %. Důvodem je především snížení objemu mezd o 10 % v regulované sféře (mimo ústavní činitele a pedagogy), snížení platů ústavních činitelů o 9 %, naopak negativně působí zvýšení platů pedagogických pracovníků a také zvýšení platů lékařů, což ovšem nemá přímý vliv na náhrady zaměstnanců vládního sektoru (většina nemocnic není v sektoru vládních institucí). I přes pokles objemu mezd o 10 % byl celkový pokles náhrad zaměstnanců výrazně nižší, pokles objemu mezd se totiž týkal pouze centrální vlády (tj.

subsektoru, na který má vláda ve většině případů přímý vliv); místní rozpočty se úsporných opatření příliš nezúčastnily a mzdové náklady tam zůstaly přibližně na úrovni roku 2010.

V sociální oblasti došlo k růstu sociálních dávek a důchodů o 2 %. Působily zde dva protichůdné efekty, kdy jednak došlo k poměrně výraznému 4% růstu peněžitých dávek sociálního zabezpečení, a to díky výraznému nárůstu počtu důchodců. Naopak u výpomocných peněžitých sociálních dávek došlo k poklesu o 4 % především legislativními úpravami v sociálním systému. Jednalo se o opatření typu snížení porodného, úprava rodičovského příspěvku, zrušení sociálního příplatku, redukce příspěvku na péči v sociálních službách, prodloužení úhrady nemocenského zaměstnavatelem aj., s celkovým dopadem ve výši téměř 13 mld. Kč.

Velmi pozitivní vývoj je patrný u úrokových nákladů, které vzrostly oproti minulému roku pouze o přibližně 3 %. Vývoj tak potvrzuje pozitivní vnímání konsolidač-

ního úsilí vlády na finančních trzích, což pomáhá držet rizikovou přírážku na emitované dluhopisy v relativně příznivé výši.

K výraznému poklesu došlo opět podobně jako v roce 2010 u tvorby hrubého fixního kapitálu, která meziročně poklesla o více jak 15 %. Vzhledem ke stabilním investičním dotacím přijatým z EU je tak výpadek zejména u investic financovaných z domácích zdrojů. Vládní subjekty se tak do značné míry připravovaly na další úsporná opatření a nechaly si případnou rezervu na profinancování projektů z peněz EU. Opět se jedná o výrazný negativní impuls do hospodářství a i z pohledu dlouhodobé udržitelnosti nelze tuto úsporu hodnotit jako striktně pozitivní. Výpadek investic v letech 2010 a 2011 tak velmi pravděpodobně generuje vnitřní dluh systému, protože celá řada takto odložených investic bude muset být nakonec stejně realizována. Jde tedy spíše o intertemporální přesun investičních výdajů než plnohodnotné úspory.

2.2 Sektor vládních institucí v roce 2012

Aktuální odhad deficitu vládního sektoru na rok 2012 je 117 mld. Kč, což představuje 3,0 % HDP. Ve srovnání s posledním odhadem z lednové makroekonomické predikce je výsledný deficit lepší o 0,8 p.b., nejvýraznější změnou je zahrnutí vládou schváleného vázání výdajů ve výši téměř 24 mld. Kč do notifikovaného odhadu.

Oproti roku 2011 by měl výsledný deficit být lepší pouze o 0,1 p.b., kvůli očekávané vyšší záporné produkční mezeře v roce 2012 by ovšem fiskální úsilí mělo dosáhnout 0,5 p.b.

Na příjmové straně se v roce 2012 očekává zpomalení růstu na 2 %, přičemž daňové příjmy vzrostou pravděpodobně o 3 %.

U daňových příjmů se pak nejvýraznější nárůst předpokládá u DPH, kde se očekává o 11 % vyšší výnos než

v předchozím roce. Důvodem je především zvýšení redukované sazby z 10 % na 14 %. Jistý vliv, i když výrazně nižší, má i zvýšení výnosu DPH v souvislosti s vyšší spotřební daní z tabáku (DPH se platí z ceny včetně spotřební daně).

U spotřebních daní se v tomto roce očekává přibližně stagnující vývoj. Došlo sice k nárůstu sazeb, nicméně zároveň je v tomto roce predikován pokles reálné spotřeby domácností a vlády a dále inkaso v tomto roce bude velmi pravděpodobně ovlivněno předzasoobením v roce minulém.

U daně z příjmu fyzických osob se předpokládá pokles inkasa o 2,1 %. Vliv zde má především zvýšení slevy na dítě o 1800 Kč ročně jako kompenzace za zvýšení redukované sazby DPH.

Tabulka 2.1: Příjmy sektoru vládních institucí (2006–2012)
(v % HDP)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy sektoru vládních institucí	39,6	40,3	38,9	39,1	39,3	40,3	40,2
daňové příjmy	19,4	19,8	18,6	18,4	18,2	19,1	19,5
daň z příjmů fyzických osob	4,2	4,3	3,7	3,6	3,6	3,9	3,7
daň z příjmů právnických osob	4,6	4,7	4,2	3,5	3,4	3,5	3,5
daň z přidané hodnoty	6,2	6,2	6,6	6,8	6,9	6,9	7,5
spotřební daně	3,6	3,9	3,3	3,7	3,7	3,9	3,9
ostatní daně a poplatky	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0
sociální příspěvky	15,7	15,7	15,6	15,0	15,3	15,5	15,4
tržby	2,4	2,6	2,7	2,8	2,6	2,7	2,6
ostatní	2,1	2,1	2,1	3,0	3,2	3,0	2,8

Zdroj: ČSÚ (2012b). Rok 2012 MF ČR.

Výnos daně z příjmu právnických osob by měl vzrůst o 2,5 %, kdy jakékoli legislativní změny byly čistě marginální. Pozitivní vliv na inkaso mají ještě naposledy doznávající protikrizová opatření z roku 2009 ve formě zrychlených odpisů. Růst hrubého provozní přebytku je pak očekáván ve výši 1,4 %.

Přímé daně ještě pozitivně ovlivňuje zavedení zdanění příjmů z loterií, v roce 2013 bude tato daň zrušena a nahrazena daní ze sázkových her. V roce 2012 se očekává inkaso ve výši 8,2 mld. Kč. Celkový čistý efekt na vládní sektor je ovšem pouze zhruba poloviční, protože zároveň se zavedením zdanění příjmů z loterií došlo ke snížení poplatků z hracích automatů, kde je výpadek očekáván ve výši 4 mld. Kč.

Sociální příspěvky vzrostou o 0,9 %, což je velmi blízko růstu mezd a platů v celém hospodářství. Z hlediska legislativních změn jsou zde dvě úpravy, které jsou ovšem přibližně ve stejné výši a navzájem se do značné míry kompenzují. Jedná se jedná o novelu zákona o nemocenském pojištění, kde se rozšiřuje okruh pojištěných osob v tomto systému například o statutární orgány obchodních společností a dále pak snížení stropu pro sociální pojištění ze 72 zpět na 48 násobek průměrné mzdy.

U investičních dotací (prostředků z EU) se po relativně dlouhém období neustálého růstu předpokládá mírný pokles o 4,2 %. Tento pokles oproti minulému roku se odráží i na výdajové straně u vládních investic. U ostatních příjmových položek (především tržby a ostatní běžné transfery) se očekává relativně mírný pokles.

Po dvouletém poklesu se u výdajů vládního sektoru očekává v tomto roce nárůst o 1,8 %. U výdajů na konečnou spotřebu vlády se očekává stejně jako v minulém roce pokles o 1,8 %. Opět tedy půjde o negativní impuls do hospodářství, nicméně vzhledem k otevřenosti hospodářství by efekty neměly být nikterak dramatické.

Nejvíce k poklesu konečné spotřeby přispívá mezispotřeba (tedy především provozní výdaje na provoz státního aparátu kromě mezd), kde se očekává pokles ve výši 4,6 %. Hlavním důvodem je vládou schválené vázání výdajů pro tento rok ve výši 23,6 mld. Kč. Důrazné rozpočtové úspory na provozních výdajích tak již

probíhají třetím rokem a dá se očekávat jejich pokračování i v dalších letech. Naopak opačným směrem u vládní mezispotřeby působí nárůst snížené sazby DPH, kdy vládní nákupy daní dotčeného zboží a služeb povedou k růstu mezispotřeby. Na saldo vládního sektoru to ovšem vliv mít nebude.

Na rozdíl od minulého roku se očekává pro tento rok mírný nárůst mzdových nákladů vládního sektoru, a to o přibližně 1,1 %. Promítne se zde především růst mezd soudců a státních zástupců a avizované zvýšení platů pedagogických pracovníků. Vzhledem k výrazným konsolidačním snahám je ovšem otázkou, zdali se předpoklad růstu platů pedagogických pracovníků ukáže pro tento rok jako opodstatněný.

Naturální sociální dávky (především výdaje zdravotních pojišťoven za zdravotní péči), jako jedna z komponent konečné spotřeby vlády, poklesnou o 1,1 %. Vliv zde bude mít jak zvýšení platů lékařů (většina lékařů není ve vládním sektoru a nárůst jejich mezd se tak promítá do výdajů vládního sektoru přes nárůst nákladů na zdravotní péči), tak úsporné změny v systému zdravotnictví, jakými jsou například kategorizace lůžek, zvýšení poplatku za pobyt v nemocnici, změna poplatků u léčiv a jiné. Celkový vliv pak představuje úsporu ve výši 3,1 mld. Kč

Úrokové náklady na obsluhu státního dluhu podle aktuálních konzervativně laděných odhadů vzrostou v tomto roce oproti minulému o 11 %. Odráží se zde jak nárůst zadlužení vlivem deficitu, tak o něco horší podmínky na mezinárodních trzích, než byly v minulém roce. Vývoji těchto výdajů je nutné věnovat zásadní pozornost, protože finanční trhy jsou značně volatilní a současná dluhová krize není zdaleka vyřešena. Je nutné také důrazně dodržovat konsolidační úsilí v následujících letech, aby byli investoři přesvědčeni o důvěryhodnosti a spolehlivosti naší fiskální politiky. V opačném případě by pravděpodobně vzrostla riziková premie a obsluha dluhového portfolia by se tak mohla výrazně prodražit.

U sociálních dávek se předpokládá nárůst o 4,0 %, a to díky nárůstu peněžitých dávek sociálního zabezpečení, kde se jednak počítá s dalším nárůstem počtu důchodců a navíc se v celém období plně promítne nárůst počtu důchodců z druhé poloviny minulého roku.

Tabulka 2.2: Výdaje sektoru vládních institucí (2006–2012)

(v % HDP)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výdaje sektoru vládních institucí	42,0	41,0	41,1	44,9	44,1	43,4	43,2
vládní spotřeba	20,7	19,8	19,7	21,6	21,4	20,8	20,0
sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	12,2	12,5	12,4	13,6	13,8	14,0	14,2
tvorba hrubého fixního kapitálu	4,5	4,2	4,6	5,1	4,3	3,6	3,6
ostatní	4,6	4,6	4,4	4,5	4,6	5,0	5,4

Zdroj: ČSÚ (2012b). Rok 2012 MF ČR.

U výpomocných peněžitých sociálních dávek se také očekává nárůst. V sociální oblasti byly letos schváleny pouze drobné úpravy, které mají celkový negativní dopad na vládní sektor ve výši přibližně 3 mld. Kč, jde hlavně o zvýšení částek existenčního minima, změnu zákona o sociálních službách, změnu zákona o státní sociální podpoře aj.

U vládních investic se předpokládá mírný nárůst přibližně o 1,3 % po dvou po sobě jdoucích výrazných poklesech. Lze očekávat, že díky lepšimu než očekávanému hospodaření vládního sektoru si jednotky sektoru přestanou nechávat rezervy na přednostní financování evropských peněz, a stejně tak v minulosti odkládané investiční aktivity bude z velké části nutné dříve či později proinvestovat. Vzhledem k mírnému poklesu investičních dotací na příjmové straně se předpokládá, že k růstu investic dojde z národních zdrojů, které by měly i v následujících letech do jisté míry nahrazovat postupně klesající prostředky přijaté z EU.

Největší deficit bude mít samozřejmě subsektor ústředních vládních institucí, především díky státnímu rozpočtu, který by měl skončit deficitem 106,6 mld. Kč, což představuje 2,7 % HDP. Oproti roku 2011 se tak jedná o očekávané zlepšení přibližně v řádu 6 mld. Kč, což představuje 0,1 p.b.

Saldo subsektoru místních vládních institucí by mělo dosáhnout -6,6 mld. Kč, tedy -0,2 % HDP, zlepšení oproti minulému roku by činilo 3,1 mld. Kč. Obdobně i saldo subsektoru fondů sociálního zabezpečení by se mělo zlepšit o 2,8 mld. Kč, a pravděpodobně dosáhne v tomto roce -3,8 mld. Kč.

Hlavní rizika odhadu pro rok 2012 lze spatřovat především v zahrnutí majetkového vyrovnání s církvemi, kde v případě schválení patřičného zákona v tomto roce bude muset být do deficitu jednorázově zahrnuto 59 mld. Kč. Nicméně zde se jedná pouze o metodické zachycení finančního vyrovnání v systému ESA 95, které nemá s tokem peněžních prostředků nic společného.

Druhým výrazným rizikem jsou současné problémy s financováním vybraných evropských projektů. Je zde poměrně značné riziko, že některé již proinvestované prostředky nebudou ČR zpětně proplaceny. Na základě metodiky ESA 95 byla k takto realizovaným výdajům již připsána příjmová akruální dotace, a to v roce, ve kterém se výdaj uskutečnil. V případě neproplacení pak tedy bude nutné tuto příjmovou dotaci zrušit a zhoršit o danou částku deficit vládního sektoru. Ostatní rizika pro odhad roku 2012 se pak jeví jako vyrovnána.

Tabulka 2.3: Saldo sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2006–2012)

(v % HDP)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Saldo sektoru vládních institucí	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,1	-3,0
Saldo ústředních vládních institucí	-2,4	-1,5	-2,4	-5,0	-4,1	-2,6	-2,7
Saldo místních vládních institucí	-0,3	0,4	-0,1	-0,6	-0,5	-0,3	-0,2
Saldo fondů sociálního zabezpečení	0,4	0,4	0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1
Primární saldo	-1,3	0,4	-1,2	-4,5	-3,4	-1,7	-1,5

Zdroj: ČSÚ (2012b). Rok 2012 MF ČR.

Box 2: Pakt stability a růstu versus Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v HMU

Na přelomu let 2011 a 2012 došlo k výraznému posílení rozpočtového dohledu a koordinace fiskálních politik členských zemí EU. Nejprve v prosinci vstoupil v platnost soubor šesti předpisů, tzv. „Six-pack“, který upevňuje a rozšiřuje preventivní i nápravnou složku Paktu stability a růstu. Soubor předpisů rovněž stanovuje nové možnosti sankcí, které by v kombinaci s jejich automatictější uvalováním měly zajistit vyšší míru fiskální disciplíny napříč státy EU. Na počátku března tohoto roku pak byla představiteli všech členských států EU (s výjimkou České republiky a Spojeného království) podepsána Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v Hospodářské a měnové unii. Obě tyto významné právní úpravy si kladou prakticky obdobné cíle: dlouhodobě udržitelné finance vládního sektoru, které zajišťují udržení schodku sektoru vládních institucí v maximální výši 3 % HDP, a to i v případě běžných konjunkturálních výkyvů. Ovšem mechanismy vyplývající z obou úprav, které by dosažení těchto cílů měly zajistit, jsou v některých aspektech odlišné.

„Six-pack“

„Six-pack“ posílil nejen fiskální dohled ze strany EU, ale ustanovuje též dohled nad možnými makroekonomickými nerovnováhami v jednotlivých členských státech. Jakožto součást sekundární legislativy EU se tyto předpisy týkají všech jejích členů, s výjimkou sankcí za rozpočtovou nekázeň a sankcí donucovacích opatření k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy, které se týkají jen zemí eurozóny.

Základním nástrojem pro zajištění fiskální disciplíny zůstává, i po aplikaci opatření „Six-packu“ do pravidel Paktu stability a růstu, povinnost členských států stanovit si tzv. střednědobý rozpočtový cíl (Medium-term Objective – MTO) a směřovat k němu. MTO je definován jako strukturální saldo, tedy v cyklicky očištěném vyjádření bez jednorázových a dočasných opatření. MTO jsou specifické pro jednotlivé státy, nicméně všem zemím musí zajistit dostatečnou rezervu vůči 3% limitu deficitu ve vztahu k HDP. Střednědobé rozpočtové cíle zajišťují udržitelnost veřejných financí či rychlý pokrok směrem k jejich udržitelnosti. Nově přijaté předpisy by

pak měly zajistit zejména lepší vymahatelnost dodržování MTO, neboť bylo jasněji definováno, kdy již dochází k „závažnému odchýlení“ od MTO nebo od cesty k jeho postupnému dosažení. Nově u zemí eurozóny představuje závažné odchýlení impuls pro Evropskou komisi ke spuštění sankčního postupu.

K povinnosti dodržovat MTO přibyl navíc pro všechny země požadavek na obezřetný růst výdajů vládního sektoru, který má být obecně nižší než tempo růstu potenciálního produktu (tzv. výdajové pravidlo) a pro členské státy, jejichž dluh vládního sektoru přesahuje referenční hranici 60 % HDP, platí nově povinnost snižovat nadlimitní dluh o 1/20 ročně (dluhové pravidlo), blíže viz např. MF ČR (2012c).

Sankce vyplývající z neplnění pravidel revidovaného Paktu stability a růstu budou moci být vůči státům eurozóny nově aplikovány již při odchýlení od MTO v podobě povinnosti složit úročený vklad a ihned při zahájení nápravného postupu při nadměrném schodku (přes 3 % HDP). V nejzazší fázi postupu při nadměrném schodku může jednorázová pokuta dosáhnout výše 0,5 % HDP daného státu. Při hlasování o většině sankcí je dle „Six-packu“ zavedeno pravidlo tzv. obrácené většiny, což znamená, že Komisi navrhaná sankce bude přijata, pokud nebude proti návrhu hlasovat minimálně kvalifikovaná většina členských států. Tato automatická celého sankčního procesu by měla dále zvyšovat pravděpodobnost uvalení sankcí pro fiskálně nedisciplinované státy eurozóny, ke kterému prozatím nedocházelo.

Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v Hospodářské a měnové unii (Fiskální úmluva)

Na rozdíl od „Six-packu“ není tato smlouva (plné znění viz MF ČR, 2012d) součástí právního rámce EU, ale jedná se o mezinárodní smlouvu, ke které se prozatím připojilo 25 států EU. Povinnosti vyplývající ze smlouvy jsou navíc závazné pouze pro členy eurozóny. Ostatní signatářské země budou vázány smlouvou až v okamžiku přijetí společné měny, případně v okamžiku, kdy se k vybraným ustanovením úmluvy samy dobrovolně přihlásí.

Podstatou Fiskální úmluvy je požadavek, aby smluvní strany přijaly do svých vnitrostátních právních řádů pravidla, která jsou již z velké části řadu let zakotvena v právu EU. Jedná se především o výše jmenované principy Paktu stability a růstu včetně opatření přijatých v rámci „Six-packu“. Do právních řádů smluvních stran (nejlépe na úrovni ústavních zákonů) by tak měla být promítnuta dvě stěžejní pravidla:

- povinnost dosahovat vyrovnaných či přebytkových rozpočtů, přičemž toto pravidlo je považováno za splněné, pokud strukturální saldo odpovídá stanovenému MTO a současně nepřesahuje strukturální schodek 0,5 % HDP. V případě, že daný stát dosahuje dluhu vládních institucí výrazně nižšího než 60 % a jeho rizika pro dlouhodobou udržitelnost veřejných financí jsou nízká, může být strukturální schodek vyšší, maximálně však 1 % HDP.
- automatický mechanismus nápravy, který se aktivuje v případě, že se smluvní strany odchýlí od MTO či od cesty k jeho postupnému dosažení. Podstatou mechanismu je implementace předem stanovených opatření k nápravě. Cílem je, aby spouštění těchto nápravných mechanismů nezáviselo na ad hoc rozhodnutích politiků, ale aby mělo pokud možno automatický a závazný charakter a tím vytvářelo zřetelný tlak při sestavování rozpočtů.

Povinnost snižovat nadlimitní dluh o 1/20 ročně (tedy dodržovat dluhové pravidlo SGP) je sice rovněž součástí úmluvy, ta nicméně nestanovuje povinnost převést toto pravidlo do vnitrostátních právních řádů. Pravidlo vyrovnaného hospodaření by však absenci dluhové brzdy mělo plně nahradit.

Ve vnitrostátních právních řádech musí být specifikovány konkrétní postupy, které budou uplatněny v případě odchýlení od závazných cílů. Fiskální úmluva tedy částečně přesunuje zodpovědnost za kontrolu fiskální politiky a dodržování společných limitů, která byla doposud výhradně na úrovni EU, na jednotlivé členské státy. Pro tento účel se rovněž předpokládá, že ve smluvních státech vzniknou nezávislé instituce, které budou na dodržování rozpočtových pravidel dohlížet, čímž bude dále posílena transparentnost a vymahatelnost celého procesu.

Fiskální úmluva vstoupí v platnost 1. ledna 2013 v případě, že bude do té doby ratifikován alespoň 12 států eurozóny. Od okamžiku vstupu smlouvy v platnost budou mít státy lhůtu jeden rok na převedení požadovaných pravidel do národních legislativ. Plnění povinnosti promítnout opatření do vnitrostátních závazných předpisů má na základě návrhu kterékoli smluvní strany přezkoumávat Soudní dvůr EU, který může v případě trvalého nevyhovění smlouvě udělit pokutu až ve výši 0,1 % HDP žalované země.

V oblasti fiskálního dohledu tedy Úmluva *de facto* nepřináší přísnější pravidla pro fiskální politiky jednotlivých členských zemí EU a eurozóny. Zakotvení již existujícího (od roku 1997) pravidla vyrovnaného rozpočtu do národních legislativ smluvních států by však mělo konečně zajistit přijetí evropských pravidel za svá a zaručit jejich dodržování. Při jejich nerespektování by totiž vlády a parlamenty porušovaly vlastní (ústavní) zákony.

Vedle fiskálních pravidel úmluva rovněž zpřísňuje a automatizuje postup v rámci rozpočtového dohledu. Státy v postupu při nadměrném schodku předloží rozpočtový a hospodářský program obsahující podrobný popis strukturálních reforem k udržitelné nápravě nadměrných schodků. Smlouva dále obsahuje ustanovení, podle kterého státy eurozóny podpoří návrhy a doporučení Komise vystupňovat nápravný postup směrem k zemi, která překročila kritérium povoleného schodku, pokud nebude kvalifikovaná většina států eurozóny proti.

Pro úplnost je třeba dodat, že kromě fiskálních otázek Smlouva usiluje rovněž o rozšíření koordinace hospodářských politik v rámci EU. K tomuto by mělo přispět projednávání všech zásadních národních reformních opatření na úrovni orgánů EU. Koordinované by měly být také plány emisí dluhopisů jednotlivých zemí. Zásadní otázky hospodářské politiky pak budou řešeny minimálně dvakrát ročně na neformálních schůzkách vrcholnými představiteli smluvních stran, které úmluvu ratifikovaly.

Tabulka – Box 2: Srovnání Paktu stability a růstu a Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v HMU

	Pakt stability a růstu	Fiskální úmluva
Typ právní normy	sekundární legislativa EU	mezinárodní smlouva
Zúčastněné státy	všechny členské státy EU	signatářské státy
Závaznost	všechny členské státy EU	země eurozóny a ostatní signatářské země, které se k ní dobrovolně přihlásí
Hlavní význam	zvýšený tlak na dosažení zdravých veřejných financí (MTO), zvýšený dohled nad vývojem dluhu, rozšíření a zautomatizování sankcí	přenesení fiskálních pravidel EU do vnitrostátních právních řádů zemí eurozóny
Fiskální pravidlo:		
krátkodobé deficitní	deficit nesmí přesáhnout hodnotu 3 % HDP	-
krátkodobé výdajové	meziroční růst výdajů nesmí překračovat růst potenciálu ekonomiky	-
střednědobé	střednědobý rozpočtový cíl, minimálně -1 % HDP strukturálního salda*; povinnost usilovat o postupné dosažení střednědobého rozpočtového cíle minimálním tempem 0,5 p.b. HDP ročně*	střednědobý rozpočtový cíl, minimálně -0,5 % HDP strukturálního salda, respektive -1 % HDP pro země s dluhem výrazně pod 60 % HDP; povinnost usilovat o jeho postupné dosažení, při závažném odchýlení od cíle nebo cesty k němu povinnost automaticky provést opatření k nápravě
dluhové	pro státy jejichž dluh přesahuje referenční hodnotu 60 % HDP povinnost snižovat nadlimitní dluh průměrným tempem 1/20 za rok (počítáno vždy za poslední 3 roky)	pro státy jejichž dluh přesahuje referenční hodnotu 60 % HDP povinnost snižovat nadlimitní dluh průměrným tempem 1/20 za rok (počítáno vždy za poslední 3 roky)
Důvod zahájení sankčního postupu	nedodržení fiskálních pravidel	nedostatečná implementace fiskálních pravidel do vnitrostátních právních řádů
Orgán rozhodující o plnění pravidel a případném uvalení sankce	Evropská komise, Rada EU	Evropská komise, signatářské státy, Soudní dvůr EU
Typ sankce	úročený vklad/neúročený vklad/ pokuta (země eurozóny), pozastavení závazků z Fondu soudružnosti (kohezní státy EU)	pokuta
Výše sankce	vklady a pokuty až 0,5 % HDP, pozastavení závazků bez omezení	až 0,1 % HDP
Platnost	od 13.12.2011	od 1.1.2013 za předpokladu, že bude ratifikována alespoň 12 státy eurozóny

Pozn.: *) pouze pro země eurozóny a kursového mechanismu ERM II.
Zdroj: MF ČR.

Dluh vládního sektoru dosáhl ke konci roku 2011 hodnoty 1567,8 mld. Kč, což představuje 41,2 % HDP, a překročil tak psychologickou hranici 40 %. Jeho růst byl 9,1 %. Ke konci roku 2012 se očekává, že dluh vládního sektoru dosáhne hodnoty 1713,7 mld. Kč, což představuje 44 %. Růst bude podobný jako v roce 2011.

Nejvíce se na zadlužení sektoru podílí subsektor ústřední vlády, kde se zadlužení ke konci tohoto roku

očekává 1614,6 mld. Kč, na druhém místě je pak subsektor místních vlád, jejichž dluh překročí v tomto roce o 1 mld. Kč hranici 100 mld. Kč. Subsektor fondů sociálního zabezpečení dlouhodobě vykazuje nulovou či zanedbatelnou zadluženost, většina jeho závazků je pouze z obchodních vztahů a do dluhu tak nevstupuje.

Tabulka 2.4: Dluh sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2006–2012)*(v % HDP)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dluh vládních institucí	28,3	27,9	28,7	34,4	38,1	41,2	44,0
Dluh ústředních vládních institucí	25,9	25,6	26,4	31,8	35,6	38,6	41,5
Dluh místních vládních institucí	2,6	2,4	2,4	2,6	2,6	2,6	2,6
Dluh fondů sociálního zabezpečení	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: ČSÚ (2012b). Rok 2012 MF ČR.

Tabulka 2.5: Přechod od deficitu ke změně dluhu (2006–2012)*(úroveň dluhu v % HDP, ostatní v p.b.)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Úroveň hrubého dluhu	28,3	27,9	28,7	34,4	38,1	41,2	44,0
Změna hrubého dluhu	-0,1	-0,3	0,8	5,7	3,7	3,1	2,9
Příspěvky ke změně dluhu							
nominální růst HDP	-2,0	-2,4	-1,3	0,8	-0,3	-0,3	-0,9
saldo sektoru vládních institucí	2,4	0,7	2,2	5,8	4,8	3,1	3,0
ostatní faktory působící na úroveň dluhu	-0,5	1,3	-0,1	-1,0	-0,8	0,4	0,7
rozdíly mezi hotovostním a aktuálním přístupem	0,5	0,0	-1,5	0,8	-0,4	1,1	1,1
čistá akumulace finančních aktiv	-0,8	1,4	1,3	-1,7	-0,3	-0,9	-0,4
privatizační příjmy	0,0	0,3	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0
přecenění a ostatní faktory	-0,2	-0,1	0,1	-0,1	-0,2	0,1	0,0

Zdroj: ČSÚ (2012b). Rok 2012 MF ČR (2012a).

2.3 Mezinárodní srovnání

2.3.1 Saldo sektoru vládních institucí

Saldo vládního sektoru zemí EU27 dosáhlo v roce 2011 nepříznivé hodnoty $-4,5$ % HDP, nicméně v souvislosti s postupným ožíváním ekonomiky bylo ve srovnání s předchozím rokem 2010 lepší o 2,0 p.b. Česká republika se s deficitem ve výši 3,1 % HDP nacházela pod průměrem EU27.

Nejhorší vývoj salda vládního sektoru byl v roce 2011 zaznamenán v Irsku s dvouciferným schodkem 13,1 % HDP (vlivem zhoršení salda v absolutním vyjádření o více než čtvrtinu došlo k revizi oproti předchozí notifikaci v podobě zhoršení o 3,1 p.b.), přičemž tato výše již není ovlivněna finanční injekcí státu bankovnímu sektoru, ale primárním working balance ústřední vlády (v podstatě se jedná o hotovostní saldo na úrovni státního rozpočtu a státních fondů). Další vysokých deficitů dosáhlo v relativním vyjádření Řecko (9,1 %), Španělsko (8,5 %), Spojené království (8,3 % HDP), Slovinsko (6,4 %) a Kypr (6,3 %). Zeměmi, které v roce 2011 dosáhly přebytku, i když minimálního, jsou Estonsko a Švédsko; navíc dosti nečekaného výsledku dosáhlo Maďarsko s rekordním kladným saldem 4,3 % HDP (oproti předchozí notifikaci byl přebytek zlepšen o 0,4 p.b.). Příčinou není tvrdě úsporná maďarská fiskální politika, ale úprava salda o výdaje určené na důchodovou reformu v objemu cca 2,3 biliónů HUF

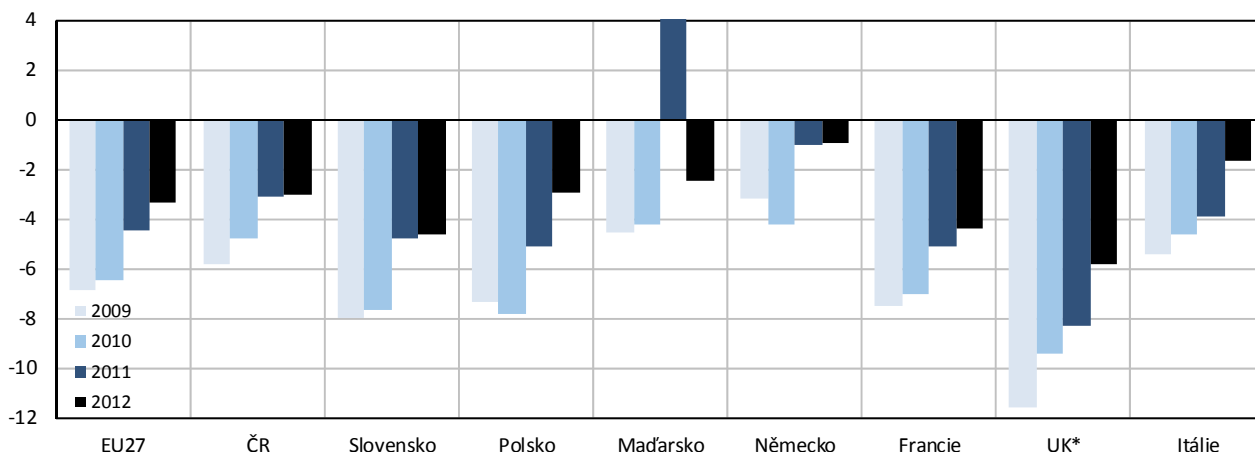
(přes 7,5 mld. EUR). Bez této úpravy by Maďarsko zaznamenalo deficit cca 3,8 % HDP, ocitlo by se tedy někde na úrovni Belgie či Itálie. Kritérium Paktu stability a růstu pro vyšší deficitu v maximální hodnotě 3 % HDP nesplnilo v roce 2011 17 zemí EU včetně ČR.

V roce 2012 očekávají deficitní hospodaření vládního sektoru všechny země EU27. Nejvyšší deficit by měl být opět zaznamenán v Irsku (8,2 % HDP), v nyní již i politicky nejistém Řecku (6,7 % HDP), a dále ve Spojeném království (5,9 % HDP), Španělsku (5,3 % HDP) a v dosud fiskálně disciplinovaném Dánsku. Jeho možná překvapivý očekávaný schodek ve výši 5,4 % HDP je způsoben zhoršeným primárním working balance, který je o cca 0,7 p.b. dále prohlouben zvýšenými daňovými vratkami.

Deficit vyšší než 3 % očekává v roce 2012 v důsledku trvajících ekonomických problémů 10 zemí EU – viz Tabulka B.15 v příloze. Na samé hranici kritéria se dle aktuálního očekávání ocitá kromě České republiky také Rakousko a Litva. Oproti roku 2011 anticipují horší výsledek hospodaření vládního sektoru v relativním vyjádření v 8 zemích – v Dánsku, Švédsku, Finsku, Estonsku, Lucembursku, Rakousku, Maďarsku a Portugalsku. Zajímavostí může být, že s výjimkou dvou se jedná v podstatě o rozpočtově ukázněné země.

Obrázek 2.1: Saldo vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2009–2012)

(v % HDP)

Pozn.: *) data za finanční rok (1. duben roku t až 31. březen roku t+1), která jsou směrodatná pro postup při nadměrném schodku.

Zdroj: Eurostat (2012a, 2012b), údaje pro Spojené království za rok 2012 vycházejí z jeho Notifikace.

2.3.2 Dluh sektoru vládních institucí

Dluh vládního sektoru dlouhodobě přibližně reflektuje vývoj deficitů příslušné země. U zemí EU27 dosáhl dluh vládního sektoru v roce 2011 hodnoty 82,5 % HDP, tedy o 2,5 p.b. více než v roce 2010.

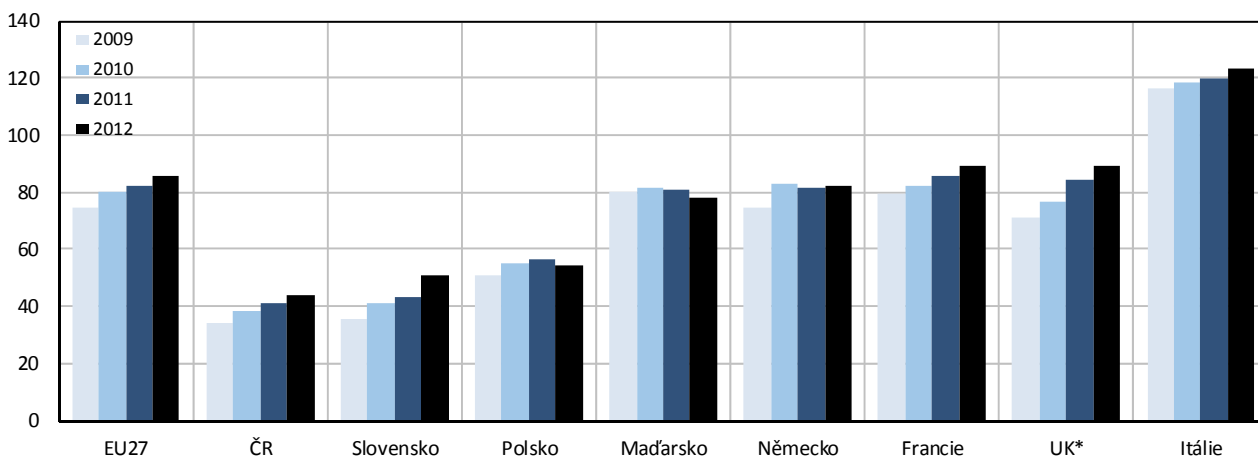
Česká republika je na tom z pohledu ukazatele vládního dluhu stále relativně dobře, nicméně alarmující je v posledních letech zrychlení dynamiky jeho růstu.

Nejzadluženější zemi EU27 představuje Řecko (v roce 2011 165,3 % HDP a v roce 2012 155,3 % HDP). V roce 2012 sice očekává snížení dluhu v absolutním vyjádření o více než 11 %, nicméně na toto snížení má velký vliv odpuštění nezanedbatelného podílu celkového vládního dluhu ze strany soukromých věřitelů. Na druhou stranu samozřejmě působí nepříznivý vývoj HDP, který znemožňuje jakoukoliv šanci na zlepšení. Pravděpodobně až výsledek dalších voleb (17. června 2012) a tomu odpovídající koaliční potenciál jej na-

směřují k dalšímu vývoji. Mezi další země, které by nebyly schopny pokrýt svůj vládní dluh ani celkovým ročním HDP, patří tradičně Itálie a poměrně nově také Irsko a Portugalsko. Těsně pod touto hranicí byla v letech 2011 a 2012 navíc ještě Belgie. O něco lépe jsou na tom „vůdčí“ země EU, tj. Německo, Francie a Spojené Království. Pozitivně se vyvíjí dluhový ukazatel ve Švédsku a v Estonsku, přičemž v druhé jmenované je jeho poměrová výše v relaci k HDP suverénně nejnižší a jako jediná jednociferná. Ve většině zemí EU dochází k prudkému relativnímu zhoršení objemu dluhu; v období 2008–2012 lze tento trend nejmarkantněji vidět v pobaltských zemích Litvě a Lotyšsku a dále v Irsku, Rumunsku a Slovinsku – vše viz Tabulka B.15 v příloze. V letech 2011 a 2012 by maastrichtské dluhové kritérium nesplnilo shodně 14 zemí, tj. těsná nadpoloviční většina v EU.

Obrázek 2.2: Dluh vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2009–2012)

(v % HDP)

Pozn.: *) data za finanční rok (1. duben roku t až 31. březen roku t+1), která jsou směrodatná pro postup při nadměrném schodku.

Zdroj: Eurostat (2012a, 2012b), údaje pro Spojené království za rok 2012 vycházejí z jeho Notifikace.

3 Veřejné rozpočty – peněžní toky (GFS 2001)

V rámci této kapitoly jsou prezentovány údaje za veřejné rozpočty ve statistickém standardu Government Finance Statistics 2001 (dále GFS 2001).

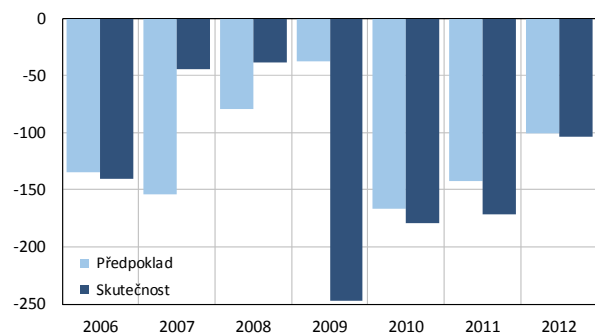
3.1 Veřejné rozpočty v roce 2011

Na základě aktualizovaných údajů **saldo veřejných rozpočtů** (pro připomenutí ekvivalent dříve uváděného salda bez čistých půjček v metodice GFS 1986) v roce 2011 dosáhl $-171,4$ mld. Kč, v podílovém vyjádření $-4,5$ % HDP. Ve srovnání s rozpočtovou dokumentací k zákonu o státním rozpočtu ČR na rok 2011 byl deficit o 29,1 mld. Kč vyšší. Tento výsledek hospodaření veřejných rozpočtů byl po předchozích letech 2009 a 2010 třetí nejhorší v historii ČR.

Obrázek 3.1 ukazuje srovnání předpokládaných a skutečně dosažených výsledků hospodaření veřejných rozpočtů v letech 2006 až 2011 a aktuálně očekávaný deficit pro rok 2012.

Obrázek 3.1: Salda veřejných rozpočtů (2006–2012)

(v mld. Kč)

Zdroj: MF ČR.

Meziročně došlo k mírnému snížení deficitu veřejných rozpočtů (o 8,1 mld. Kč). Pozitivně se projevila realizovaná konsolidační opatření především na výdajové straně, nicméně i příjmová strana byla částečně posílena díky opatřením přijatým v roce 2010. Došlo ke snížení objemu platů ve státní správě, zrušeny a rozsahově omezeny byly některé sociální dávky a také byly provedeny plošné škrty ve státním rozpočtu u nemandatorních výdajů. Meziroční zlepšení hospodaření je patrné zejména u státního rozpočtu (o 13,3 mld. Kč), mírné zlepšení zaznamenaly také zdravotní pojišťovny (o 1,7 mld. Kč). Naopak meziroční zhoršení se projevilo u místních rozpočtů, jejichž výsledek hospodaření přešel z nepatrně přebytkového do deficitního stavu. Obdobný vývoj zaznamenaly také mimorozpočtové fondy, přičemž zhoršení mělo větší rozměry.

Vývoj příjmů pokračoval v mírné růstové trajektorii, nicméně došlo ke značnému zpomalení. Jestliže v roce 2010 jejich celkový objem vzrostl o 2,8 %, v roce 2011

to bylo jen o 0,5 %. Příjmy v podílovém vyjádření k HDP v roce 2011 meziročně klesly o 0,2 p.b. Výdaje v meziročním porovnání v podstatě stagnovaly (pokles o 0,1 %) a v relaci k HDP klesly o 0,4 p.b. Ve srovnání s předpoklady v rozpočtové dokumentaci byly příjmy o 91,4 mld. Kč nižší, ale z cca 3/4 se na této situaci podílí nenaplnění očekávaných příjmů z EU; ostatní příjmy byly nižší především v důsledku trvající nepříznivé ekonomické situace.

Ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2011 se vyvíjely hůře celkové daňové příjmy veřejných rozpočtů. Ty byly včetně pojistného na sociální zabezpečení o 23,0 mld. Kč nižší, meziročně však vzrostly o 2,5 %. Předpokládané výše nedosáhly především výnosy daně z příjmu fyzických osob, právnických osob a nepatrně i daně z přidané hodnoty. Také výběr příspěvků na sociální pojištění zůstal nenaplněn pouze v minimální míře. Jejich objem meziročně mírně vzrostl, přesto ale stejně jako u daní nedosáhl předkrizové úrovně roku 2008. Jednou z příčin nenaplnění těchto příjmů je snížení makroekonomických základů. Současná ekonomická situace a recese z minulých let byla patrně příčinou nižšího výběru daně z příjmů fyzických osob. U daně z přidané hodnoty nedošlo k naplnění předpokladu o vyšším výběru očekávaném z důvodu předpokladu nárůstu dokončených staveb. Oproti rozpočtové dokumentaci byla vyšší inkasa u spotřebních daní a u daní majetkových. Ve struktuře daňových příjmů se udržuje růstový trend podílu nepřímých daní. Ani celkové výdaje veřejných rozpočtů nebyly ve srovnání se schváleným rozpočtem naplněny. Byly o 62,3 mld. Kč nižší a zároveň jejich objem poklesnul meziročně o 1,3 mld. Kč, tj. o 0,1 % (oproti loňskému poklesu o 1,8 %). Výdaje na provozní činnost byly oproti rozpočtové dokumentaci nižší o 38,1 mld. Kč. Zbývající úspora byla dána nižším nákupem fixních aktiv. K výrazné úspoře došlo u nákladů spojených s obsluhou dluhu veřejných rozpočtů. Úrokové výdaje se sice ve srovnání s rokem 2010 zvýšily o 5,7 mld. Kč, což odpovídá meziročnímu růstu o 13,5 %, ve srovnání s rozpočtovou dokumentací ale byly o 22,0 mld. Kč nižší. Toto snížení je ovlivněno hlavně vylepšenou kredibilitou České republiky a tudíž nižší rizikovou prémie. Pokles v roce 2011 zaznamenala vládní spotřeba, a to náhrady zaměstnancům o 6,8 % (o 9,9 mld. Kč) a užití zboží a služeb o 9,1 % (o 13,0 mld. Kč). Stěžejní část výdajů (více než 60 %) je stále realizována prostřednictvím běžných transferů a sociálních dávek.

Schodek státního rozpočtu byl v rozpočtové dokumentaci na rok 2011 předpokládán ve výši 136,6 mld. Kč, konečný výsledek byl o 7,9 mld. Kč horší – tedy 144,5 mld. Kč. Příjmy státního rozpočtu byly o 35,7 mld. Kč nižší než rozpočtované, rovněž výdaje o 27,8 mld. Kč nedosáhly rozpočtované výše. V porovnání s rozpočtovou dokumentací došlo k horším výsledkům u Státního zemědělského intervenčního fondu (místo vyrovnaného salda deficit 1,2 mld. Kč); k zanedbatelnému prohloubení schodku došlo také u Státního fondu rozvoje bydlení. Mimo-rozpočtové fondy jako celek však hospodařily ve srovnání s původními předpoklady lépe a podobně také skončilo hospodaření územních samosprávných celků a zdravotních pojišťoven.

Mírný pokles deficitu veřejných rozpočtů zpomalil také meziroční dynamiku růstu dluhu. Objem **úvěrů**

3.2 Veřejné rozpočty v roce 2012

I v roce 2012 se předpokládá další konsolidační úsilí, zaměřené na příjmovou i výdajovou stranu veřejných rozpočtů. Aktualizovaný výhled jejich hospodaření již obsahuje vládou schválené vázání výdajů ve výši 23,6 mld. Kč. Konsolidační úsilí by mělo vést k výraznému meziročnímu poklesu zejména schodku státního rozpočtu.

Při meziročním porovnání lze očekávat snížení salda veřejných rozpočtů o 67,4 mld. Kč na 104,0 mld. Kč (2,7 % HDP), což lze hodnotit jako výrazně pozitivní signál. Pokles deficitu je výsledkem předpokládaného značného meziročního zvýšení příjmů a jen mírného růstu výdajů. I nadále se do očekávaného vývoje deficitu i dluhu veřejných rozpočtů promítá skutečnost, že česká ekonomika oproti minulému roku bude patrně v roce 2012 stagnovat. Díky meziročnímu zlepšení hospodaření většiny subjektů veřejných rozpočtů by mělo dojít k pozitivnějším vývojovým trendům v celkovém výsledku veřejných financí.

Meziročně příjmy vzrostou o 8,0 % (114,7 mld. Kč), výdaje pouze o 3,0 % (47,3 mld. Kč). Příznivě by se měly vyvíjet příjmy z EU a také daňové příjmy, které by měly meziročně vzrůst o 4,8 %, tj. o 33,8 mld. Kč (včetně pojistného na sociální zabezpečení o 3,5 %, tj. o 43,9 mld. Kč), přičemž nejvýrazněji by díky zvýšení snížené sazby DPH o 4 p.b. mělo růst právě inkaso této daně. Meziroční růst by měl dosáhnout 23,0 mld. Kč, tedy 8,5 %. Růst spotřebních daní bude jen mírný (1,1 %, tj. 1,6 mld. Kč), celkově by se však nepřímé daně měly vyvíjet podstatně lépe než daně přímé a jejich růst je očekáván ve výši 7,5 %. Výnos daně z příjmů fyzických osob by se měl zvýšit o 1,3 % a daně z příjmů právnických osob o 2,4 %. Přímých daní celkem by se meziročně mělo inkasovat o 1,1 % více.

Na výdajové straně se předpokládá meziročně nejvyšší zvyšování ostatních běžných výdajů (o 18,8 %), které

a vládních dluhopisů činil 1 565,1 mld. Kč, tj. 41,1 % HDP. Meziročně zadlužení vzrostlo o 138,7 mld. Kč, což v podílovém vyjádření k HDP činilo nárůst o 3,3 p.b. Meziroční dynamika růstu dluhu veřejných rozpočtů sice zpomalila o 3,7 p.b. na 9,7 %, což ovšem nic nemění na tom, že již několik let zůstává tento ukazatel značně vysoký. Negativní vývoj tohoto ukazatele je ovlivněn zvláště výdajovými trendy založenými v minulých letech a zároveň důsledky proběhnuvší krize. Meziroční růst státního dluhu zůstal stejně jako v minulých letech mírně vyšší než celkový růst dluhu veřejných rozpočtů a dosáhl 10,4 %. Tím se mírně zvýšila váha státního dluhu na celkovém veřejném zadlužení a dosáhla 93,2 %. Výdaje dluhové služby jsou trvalou zátěží výdajové strany veřejných rozpočtů a v roce 2011 činily 47,8 mld. Kč.

zahrnují např. transfery neziskovým institucím sloužícím domácnostem nebo prostředky na odstranění důsledků přírodních katastrof, a dále úroky z dluhu, které meziročně vzrostou o 20,7 %.

Schodek státního rozpočtu by se měl v porovnání s rokem 2011 snížit o 65,0 mld. Kč na 79,5 mld. Kč. Předpokládá se poměrně výrazný meziroční růst příjmů (o 98,9 mld. Kč), a to zejména díky lepšímu inkasu daňových příjmů a růstu objemu prostředků čerpaných z evropských fondů. Výdaje státního rozpočtu by měly vzrůst meziročně o 34,0 mld. Kč. V porovnání s rozpočtovou dokumentací by deficit státního rozpočtu měl být o 26,9 mld. Kč nižší. Předpokládá se, že zdravotní pojišťovny sníží meziročně svůj deficit o 1,3 mld. Kč na 3,8 mld. Kč a územně samosprávné celky o 0,9 mld. Kč na 0,5 mld. Kč. Naopak u státních fondů by mělo dojít ke značnému meziročnímu zhoršení výsledků hospodaření v celkovém rozsahu 7,3 mld. Kč na 15,5 mld. Kč.

Ve srovnání s původními záměry rozpočtové dokumentace k návrhu státního rozpočtu pro rok 2012 očekáváme saldo veřejných rozpočtů o 3,0 mld. Kč vyšší. Mělo by dojít ke snížení celkových příjmů veřejných rozpočtů o 8,8 mld. Kč a současně i k poklesu výdajů o 5,8 mld. Kč. Na příjmové straně podle aktuálních odhadů největší odchylku zaznamenají v pozitivním směru dotace od mezinárodních organizací (prostředky z fondů EU) v podobě zvýšení o 16,9 mld. Kč, naopak daňové příjmy budou na základě nového odhadu nižší o 13,9 mld. Kč (včetně pojistného na sociální zabezpečení o 24,1 mld. Kč), na čemž se bude podílet zejména nižší očekávané inkaso nepřímých daní (u DPH o 11,3 mld. Kč a u spotřebních daní o 1,7 mld. Kč). K mírné odchylce dochází také u přímých daní. Naopak u daní ze zvláštních služeb (v podmínkách ČR se jedná o odvody výtěžku

z provozování loterií a výherních hracích přístrojů) se očekává lepší inkaso o 4,6 mld. Kč. U výdajů je pozitivní očekávání značné u položky úroky (o 17,9 mld. Kč) a také u transferů finančním institucím, zatímco k poměrně výraznému zvýšení by mělo dojít u kapitálových výdajů (o 20,5 mld. Kč).

Očekávaný objem úvěrů a vládních dluhopisů se meziročně zvýší o 142,5 mld. Kč na 1 707,6 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2011 by mělo dojít k růstu dluhu o 9,1 %, což je mírně nižší růst než v předchozím roce. V podílovém vyjádření se ve srovnání s rokem 2011 dluh zvýší o 2,8 p.b. na 43,9 % HDP. Váha státního dluhu na celkovém veřejném zadlužení se opět mírně

zvýší a dosáhne 93,8 %. Jeho meziroční dynamika však ve srovnání s rokem 2011 zpomalí o 0,6 p.b. na 9,7 %.

Podíly jednotlivých segmentů veřejných rozpočtů na celkovém zadlužení zůstávají v zásadě stabilní. Z hlediska váhy se po státním dluhu na celkovém dluhu veřejných rozpočtů nejvíce podílejí územní samosprávné celky, jejichž zadlužení v roce 2012 ve srovnání s předchozím rokem vzroste zanedbatelně. Mírný pokles dluhu lze očekávat u mimorozpočtových fondů, a to v důsledku jeho snížení u dosud zadluženého Státního fondu životního prostředí a zejména pak Státního zemědělského intervenčního fondu.

4 Zdroje

- ČSÚ (2012a): Roční národní účty. Praha, Český statistický úřad, duben 2012 [cit. 30.4.2012], <<http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu>>.
- ČSÚ (2012b): Sektor vládních institucí, vládní deficit a dluh. Praha, Český statistický úřad, 4.4.2012 [cit. 30.4.2012], <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sektor_vladnich_instituci_vladni_deficit_a_dluh>.
- Eurostat (2012a): Eurostat Database. Lucemburk, Eurostat, duben 2012 [cit. 10.5.2012], <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database>.
- Eurostat (2012b): Provision of Deficit and Debt Data for 2011 – First Notification. Lucemburk, Eurostat, 23. dubna 2012 [cit. 10.5.2012], <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-23042012-AP/EN/2-23042012-AP-EN.PDF>.
- MĚ ČR (2011a): Fiskální výhled ČR. Praha, Ministerstvo financí ČR, listopad 2011 [cit. 9.5.2012], <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FiskalniVyhled_2011-11_pdf.pdf>.
- MĚ ČR (2012a): Konvergenční program ČR (2012). Praha, Ministerstvo financí ČR, duben 2012 [cit. 2.5.2012], <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Konvergenčni-program-CR_2012-04_pdf.pdf>.
- MĚ ČR (2012b): Makroekonomická predikce ČR. Praha, Ministerstvo financí ČR, duben 2012 [cit. 30.4.2012], <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Makroekonomicka-predikce_2012-Q2.pdf>.
- MĚ ČR (2012c): Metodická příručka Fiskálního výhledu ČR (aktualizace květen 2012). Praha, Ministerstvo financí ČR, květen 2012 [cit. 17.5.2012], <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Metodicka_priloha.pdf>.
- MĚ ČR (2012d): Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v Hospodářské a měnové unii ze dne 31.01.2012. Ministerstvo financí ČR, 17. února 2012 [cit. 5.5.2012], <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Smlouva_o_stabilite_koordinaci_a_sprave_v_hospodarske_a_menove_unii_final.pdf>.
- Rada EU (2009): Council recommendation to the Czech Republic with a view to bringing an end to the situation of an excessive government deficit. Rada EU, Brusel, 30. listopadu 2009, No. 15755/09, [cit. 30.4.2012], <http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/pdf/30_edps/104-07_council/2009-12-02_cz_126-7_council_en.pdf>.
- Rada EU (2011): Council recommendation on the National Reform Programme 2011 of the Czech Republic and delivering a Council opinion on the updated Convergence Programme of the Czech Republic, 2011-2014. Rada EU, Brusel, 1. července 2011, No. 11389/2/11, [cit. 30.4.2012], <http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/20_scps/2011/04_council/cz_2011-07-12_council_recommendation_en.pdf>.
- Rezoluce Evropské rady o Paktu stability a růstu. Amsterdam, 17. června 1997.
- Zákon č. 455/2011 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2012.

A Tabulková příloha – metodika GFS 2001

Tabulka A.1: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy

(v mld. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkové příjmy	1190	1248	1391	1478	1384	1423	1430
Příjmy z provozní činnosti	1176	1233	1377	1461	1355	1401	1418
Daně	626	638	716	743	660	691	706
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	287	279	318	331	255	261	257
Placené fyzickými osobami	142	137	151	143	128	131	134
Placené společnostmi a ostatními podniky	145	142	166	188	127	130	123
Daně z majetku	13	13	16	16	14	16	20
Daně ze zboží a služeb	325	346	382	396	391	413	425
Daň z přidané hodnoty ¹	202	213	230	249	248	264	269
Spotřební daně	111	120	139	133	131	138	147
Sociální příspěvky	446	473	522	548	510	517	533
Příspěvky na sociální zabezpečení	431	457	505	530	496	503	519
Příspěvky zaměstnanců	147	113	123	130	114	117	120
Příspěvky zaměstnavatelů	255	316	346	365	338	349	359
Příspěvky OSVČ nebo nezaměstnaných	27	27	33	33	39	35	37
Ostatní sociální příspěvky	15	16	17	18	14	14	14
Dotace	32	36	47	60	80	85	74
Od mezinárodních organizací	32	36	47	60	79	85	73
Běžné	24	20	23	27	33	36	40
Kapitálové	7	16	24	34	46	48	33
Ostatní příjmy	73	86	92	110	106	108	105
Příjmy z vlastnictví	18	22	23	34	34	35	30
Úroky	5	6	7	10	7	7	3
Dividendy	7	10	10	16	19	20	19
Prodej zboží a služeb	32	37	41	43	43	44	48
Prodej realizovaný na tržním principu	17	20	19	19	20	20	22
Správní poplatky	15	16	21	24	23	24	25
Pokuty, penále a propadnutí	4	5	5	4	5	5	4
Dobrovolné transfery jiné než dotace	13	12	13	12	15	16	13
Ostatní příjmy jinde nezařazené	6	10	9	17	9	8	11
Prodej nefinančních aktiv	14	15	14	17	29	22	12
Fixní aktiva	8	9	7	10	9	10	6
Nevyráběná aktiva	6	6	7	8	19	12	6

Pozn.: 1) DPH je v souladu s metodikou GFS 2001 snížena o odvod do rozpočtu EU.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.2: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy*(v % HDP)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkové příjmy	38,2	37,2	38,0	38,4	37,0	37,7	37,5
Příjmy z provozní činnosti	37,7	36,8	37,6	38,0	36,2	37,1	37,2
Daně	20,1	19,0	19,5	19,3	17,7	18,3	18,5
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	9,2	8,3	8,7	8,6	6,8	6,9	6,8
Placené fyzickými osobami	4,6	4,1	4,1	3,7	3,4	3,5	3,5
Placené společnostmi a ostatními podniky	4,6	4,2	4,5	4,9	3,4	3,4	3,2
Daně z majetku	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Daně ze zboží a služeb	10,4	10,3	10,4	10,3	10,5	11,0	11,2
Daň z přidané hodnoty ¹	6,5	6,4	6,3	6,5	6,6	7,0	7,1
Spotřební daně	3,5	3,6	3,8	3,5	3,5	3,7	3,8
Sociální příspěvky	14,3	14,1	14,3	14,2	13,6	13,7	14,0
Příspěvky na sociální zabezpečení	13,8	13,6	13,8	13,8	13,3	13,3	13,6
Příspěvky zaměstnanců	4,7	3,4	3,4	3,4	3,0	3,1	3,2
Příspěvky zaměstnavatelů	8,2	9,4	9,4	9,5	9,1	9,3	9,4
Příspěvky OSVČ nebo nezaměstnaných	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0	0,9	1,0
Ostatní sociální příspěvky	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Dotace	1,0	1,1	1,3	1,6	2,1	2,2	1,9
Od mezinárodních organizací	1,0	1,1	1,3	1,6	2,1	2,2	1,9
Běžné	0,8	0,6	0,6	0,7	0,9	1,0	1,1
Kapitálové	0,2	0,5	0,7	0,9	1,2	1,3	0,9
Ostatní příjmy	2,3	2,6	2,5	2,8	2,8	2,9	2,8
Příjmy z vlastnictví	0,6	0,7	0,6	0,9	0,9	0,9	0,8
Úroky	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1
Dividendy	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5
Prodej zboží a služeb	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,3
Prodej realizovaný na tržním principu	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Správní poplatky	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
Pokuty, penále a propadnutí	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Dobrovolné transfery jiné než dotace	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3
Ostatní příjmy jinde nezařazené	0,2	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,3
Prodej nefinančních aktiv	0,4	0,5	0,4	0,4	0,8	0,6	0,3
Fixní aktiva	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1
Nevyráběná aktiva	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5	0,3	0,2

Pozn.: 1) DPH je v souladu s metodikou GFS 2001 snižena o odvod do rozpočtu EU.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.3: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje*(v mld. Kč)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkové výdaje	1 294	1 389	1 436	1 517	1 631	1 602	1 601
Výdaje na provozní činnost	1 212	1 290	1 346	1 421	1 513	1 495	1 508
Náhrady zaměstnancům	121	128	136	141	147	146	136
Mzdy a platy	91	96	102	106	111	111	103
Sociální příspěvky	30	31	34	35	35	35	33
Skutečné sociální příspěvky	30	31	34	35	35	35	33
Užití zboží a služeb	114	126	125	133	148	142	129
Úroky	25	34	37	45	50	42	48
Běžné transfery	235	254	266	273	302	300	308
Veřejným společnostem	166	180	187	206	206	205	205
Soukromým společnostem	69	74	79	66	96	95	103
Dotace	24	24	27	29	30	31	34
Mezinárodním organizacím	24	24	27	29	30	31	34
Běžné	24	24	27	29	30	31	34
Sociální dávky	503	544	588	618	664	671	687
Dávky sociálního zabezpečení	503	544	588	618	664	671	687
Ostatní výdaje	190	181	168	182	173	164	166
Ostatní výdaje jinde nezařazené	190	181	168	182	173	164	166
Ostatní běžné výdaje	24	29	25	31	32	34	31
Ostatní kapitálové výdaje	166	153	143	151	141	130	135
Nákup nefinančních aktiv	81	99	90	96	118	107	93
Fixní aktiva	79	96	87	93	116	105	92
Nevyráběná aktiva	3	3	2	3	2	2	1

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.4: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje*(v % HDP)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Celkové výdaje	41,5	41,4	39,2	39,4	43,6	42,4	42,0
Výdaje na provozní činnost	38,9	38,5	36,7	36,9	40,5	39,6	39,6
Náhrady zaměstnancům	3,9	3,8	3,7	3,7	3,9	3,9	3,6
Mzdy a platy	2,9	2,9	2,8	2,8	3,0	2,9	2,7
Sociální příspěvky	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Skutečné sociální příspěvky	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Užití zboží a služeb	3,7	3,7	3,4	3,5	4,0	3,8	3,4
Úroky	0,8	1,0	1,0	1,2	1,3	1,1	1,3
Běžné transfery	7,5	7,6	7,3	7,1	8,1	7,9	8,1
Veřejným společnostem	5,3	5,4	5,1	5,4	5,5	5,4	5,4
Soukromým společnostem	2,2	2,2	2,2	1,7	2,6	2,5	2,7
Dotace	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9
Mezinárodním organizacím	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9
Běžné	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9
Sociální dávky	16,1	16,2	16,0	16,1	17,8	17,8	18,0
Dávky sociálního zabezpečení	16,1	16,2	16,0	16,1	17,7	17,8	18,0
Ostatní výdaje	6,1	5,4	4,6	4,7	4,6	4,3	4,4
Ostatní výdaje jinde nezařazené	6,1	5,4	4,6	4,7	4,6	4,3	4,4
Ostatní běžné výdaje	0,8	0,9	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8
Ostatní kapitálové výdaje	5,3	4,6	3,9	3,9	3,8	3,4	3,5
Nákup nefinančních aktiv	2,6	3,0	2,5	2,5	3,2	2,8	2,4
Fixní aktiva	2,5	2,9	2,4	2,4	3,1	2,8	2,4
Nevyráběná aktiva	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.5: Konsolidované veřejné rozpočty – saldo*(v mld. Kč, v % HDP)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>							
Saldo	-104	-141	-44	-39	-248	-180	-171
Saldo pro fiskální cílení	-56	-101	-38	-37	-230	-151	-131
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-36	-57	31	40	-158	-94	-90
Saldo primární bilance	-78	-107	-7	6	-198	-137	-124
<i>% HDP</i>							
Saldo	-3,3	-4,2	-1,2	-1,0	-6,6	-4,8	-4,5
Saldo pro fiskální cílení	-1,8	-3,0	-1,1	-1,0	-6,1	-4,0	-3,4
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-1,2	-1,7	0,9	1,0	-4,2	-2,5	-2,4
Saldo primární bilance	-2,5	-3,2	-0,2	0,1	-5,3	-3,6	-3,2

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.6: Struktura salda veřejných rozpočtů*(v mld. Kč)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Státní rozpočet ¹	-64	-138	-63	-78	-221	-176	-157
Mimorozpočtové fondy celkem	-47	-1	-10	12	5	3	-8
Veřejné zdravotní pojištění	0	3	17	11	-6	-7	-5
Územní samosprávné celky	7	-4	11	16	-25	0	-1
Saldo	-104	-141	-44	-39	-248	-180	-171

Pozn.: 1) Včetně operací Národního fondu a bývalého Fondu národního majetku a čistého dopadu vyloučení převodů z/do rezervních fondů, v letech 2005–2007 včetně úhrady ztráty ČKA ze státních dluhopisů.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.7: Struktura salda pro fiskální cílení*(v mld. Kč)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Státní rozpočet ¹	-17	-98	-55	-75	-206	-140	-114
Mimorozpočtové fondy celkem	-47	-1	-10	12	5	2	-8
Veřejné zdravotní pojištění	0	3	17	11	-6	-7	-5
Územní samosprávné celky	7	-4	9	15	-22	-7	-5
Saldo pro fiskální cílení	-56	-101	-38	-37	-230	-151	-131

Pozn.: 1) Včetně operací Národního fondu a bývalého Fondu národního majetku a čistého dopadu vyloučení převodů z/do rezervních fondů, v letech 2005–2007 včetně úhrady ztráty ČKA ze státních dluhopisů.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.8: Konsolidované veřejné rozpočty – zdroje a užití*(v mld. Kč)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PENĚŽNÍ TOKY Z PROVOZNÍ ČINNOSTI:							
Příjmy z provozní činnosti	1 176	1 233	1 377	1 461	1 355	1 401	1 418
Daně	626	638	716	743	660	691	706
Sociální příspěvky	446	473	522	548	510	517	533
Dotace	32	36	47	60	80	85	74
Ostatní příjmy	73	86	92	110	106	108	105
Výdaje na provozní činnost	1 212	1 290	1 346	1 421	1 513	1 495	1 508
Náhrady zaměstnancům	121	128	136	141	147	146	136
Užití zboží a služeb	114	126	125	133	148	142	129
Úroky	25	34	37	45	50	42	48
Běžné transfery	235	254	266	273	302	300	308
Dotace	24	24	27	29	30	31	34
Sociální dávky	503	544	588	618	664	671	687
Ostatní výdaje	190	181	168	182	173	164	166
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-36	-57	31	40	-158	-94	-90
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIC DO NEFINANČNÍCH AKTIV:							
Nákupy nefinančních aktiv	81	99	90	96	118	107	93
Fixní aktiva	79	96	87	93	116	105	92
Strategické zásoby	0	0	0	0	0	0	0
Cennosti	0	0	0	0	0	0	0
Nevyráběná aktiva	3	3	2	3	2	2	1
Prodeje nefinančních aktiv	14	15	14	17	29	22	12
Fixní aktiva	8	9	7	10	9	10	6
Strategické zásoby	0	0	0	0	0	0	0
Cennosti	0	0	0	0	0	0	0
Nevyráběná aktiva	6	6	7	8	19	12	6
Čistý peněžní tok z investic do nefinančních aktiv	67	84	76	79	90	86	82
Peněžní přebytek / schodek	-104	-141	-44	-39	-248	-180	-171

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.9: Konsolidované veřejné rozpočty – vládní dluh*(v mld. Kč, v % HDP)*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>							
Hrubý konsolidovaný dluh veřejných rozpočtů	762	878	973	1 071	1 258	1 426	1 565
Státní dluh konsolidovaný	684	794	882	980	1 160	1 324	1 461
Dluh mimorozpočtových fondů	2	1	4	1	1	3	2
Dluh veřejného zdravotního pojištění	0	0	0	0	0	0	0
Dluh územně samosprávných celků	82	89	91	95	100	102	105
<i>% HDP</i>							
Hrubý konsolidovaný dluh veřejných rozpočtů	24,5	26,2	26,6	27,8	33,6	37,8	41,1
Státní dluh konsolidovaný	22,0	23,7	24,1	25,5	31,0	35,1	38,4
Dluh mimorozpočtových fondů	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
Dluh veřejného zdravotního pojištění	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dluh územně samosprávných celků	2,6	2,7	2,5	2,5	2,7	2,7	2,7

Zdroj: MF ČR.

B Tabulková příloha – metodika ESA 95

Údaje za vládní příjmy a výdaje jsou konsolidovány na příslušné úrovni. Konsolidace představuje vyloučení vzájemných toků úroků, běžných a kapitálových transferů v rámci jednoho subsektoru i mezi jednotlivými subsektory vládního sektoru.

Tabulka B.1: Příjmy sektoru vládních institucí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	1003	1164	1185	1239	1328	1476	1499	1462	1484	1534
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	224	247	268	276	296	330	308	272	266	284
Sociální příspěvky ¹⁾	398	421	453	482	525	577	599	560	578	592
Daně z výroby a dovozu ²⁾	266	285	326	343	353	395	407	415	423	439
Kapitálové daně ³⁾	1	1	1	1	1	0	0	0	0	4
Důchody z vlastnictví	29	23	22	21	25	27	30	31	31	28
Úroky	21	16	13	12	12	15	11	9	8	6
Ostatní důchody z vlastnictví	8	7	9	9	13	13	19	22	23	22
Tržby ⁴⁾	68	78	78	80	82	95	103	104	99	102
Ostatní běžné transfery a dotace	14	18	28	26	26	24	22	27	33	33
Investiční dotace	1	3	3	5	14	15	27	50	53	51
Ostatní kapitálové transfery	2	88	7	5	5	13	3	3	3	1
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	6,9	16,1	1,8	4,6	7,2	11,2	1,5	-2,4	1,5	3,4
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	10,2	10,2	8,3	3,1	7,3	11,5	-6,9	-11,7	-2,2	6,8
Sociální příspěvky ¹⁾	8,5	5,9	7,4	6,5	8,8	9,9	3,9	-6,6	3,2	2,5
Daně z výroby a dovozu ²⁾	3,5	7,2	14,4	5,2	3,0	11,9	2,9	2,0	1,9	3,8
Kapitálové daně ³⁾	8,9	15,6	-28,1	18,5	9,2	-42,4	-44,8	-8,2	-3,4	1826,9
Důchody z vlastnictví	9,6	-18,8	-6,2	-5,9	23,1	7,2	11,9	3,2	-2,2	-8,2
Úroky	35,6	-23,6	-19,4	-7,5	3,4	18,3	-24,5	-17,5	-14,7	-18,4
Ostatní důchody z vlastnictví	-27,6	-6,1	22,7	-3,6	50,2	-3,3	53,9	15,0	2,9	-4,8
Tržby ⁴⁾	5,4	13,5	0,5	2,7	2,5	15,9	8,2	1,2	-5,2	3,5
Ostatní běžné transfery a dotace	7,6	27,7	53,2	-7,1	-2,7	-7,8	-8,2	26,0	20,7	0,1
Investiční dotace	71,8	201,5	10,1	62,8	187,1	1,0	86,1	84,7	5,0	-3,9
Ostatní kapitálové transfery	-62,2	4160,8	-92,3	-21,8	2,3	147,0	-78,0	-3,0	5,7	-52,5
<i>% HDP</i>										
Celkové příjmy	39,1	43,3	40,4	39,8	39,6	40,3	38,9	39,1	39,3	40,3
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	8,7	9,2	9,1	8,9	8,8	9,0	8,0	7,3	7,0	7,5
Sociální příspěvky ¹⁾	15,5	15,7	15,5	15,5	15,7	15,7	15,6	15,0	15,3	15,5
Daně z výroby a dovozu ²⁾	10,3	10,6	11,1	11,0	10,5	10,8	10,6	11,1	11,2	11,5
Kapitálové daně ³⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Důchody z vlastnictví	1,1	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7
Úroky	0,8	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2
Ostatní důchody z vlastnictví	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,5	0,6	0,6	0,6
Tržby ⁴⁾	2,7	2,9	2,7	2,6	2,4	2,6	2,7	2,8	2,6	2,7
Ostatní běžné transfery a dotace	0,6	0,7	1,0	0,8	0,8	0,6	0,6	0,7	0,9	0,9
Investiční dotace	0,0	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	0,7	1,3	1,4	1,3
Ostatní kapitálové transfery	0,1	3,3	0,2	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,0

Pozn.: 1) Povinné i dobrovolné platby zaměstnavatelů (ve prospěch svých zaměstnanců), zaměstnanců, osob samostatně výdělečně činných a samoplátců orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám.

2) Povinné platby, které výrobní jednotky musí platit státu a které se týkají výrobní činnosti či dovozu a/nebo použití výrobních faktorů (např. DPH, spotřební daně aj.).

3) Nepravidelné platby ve prospěch vládních institucí z hodnoty majetku, aktiv nebo čistého jmění jednotky (např. daň darovací, dědická).

4) Jedná se o součet tržní produkce, produkce pro vlastní konečné užití a plateb za ostatní netržní služby sektoru vládních institucí.

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.2: Daňové příjmy sektoru vládních institucí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Daně a příspěvky celkem	889	954	1047	1102	1175	1303	1314	1246	1266	1319
Běžné daně z důchodů a jiné	224	247	268	276	296	330	308	272	266	284
jednotlivců nebo domácností	115	125	136	138	139	156	143	136	135	149
společností	107	119	129	135	154	171	162	132	127	132
z výher z loterií nebo sázek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní běžné daně	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3
Příspěvky na sociální zabezpečení	398	421	453	482	525	577	599	560	578	592
Skutečné příspěvky	398	421	452	482	524	576	599	559	577	592
zaměstnavatelů	256	271	290	309	332	364	380	350	368	378
zaměstnanců	90	95	101	108	117	128	133	112	117	120
OSVČ a nezaměstnaných	52	56	61	65	75	85	86	97	93	94
Imputované sociální příspěvky	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Daně z výroby a dovozu	266	285	326	343	353	395	407	415	423	439
Daně z produktů ¹⁾	253	271	313	330	340	381	392	401	406	422
DPH	155	164	202	211	209	227	255	254	259	263
Spotřební daně	80	88	99	111	121	143	126	137	138	150
Ostatní daně z produktů ²⁾	18	20	11	9	10	12	12	9	9	9
Jiné daně z výroby ³⁾	13	13	13	13	13	14	14	14	16	16
Kapitálové daně	1	1	1	1	1	0	0	0	0	4
<i>růst v %</i>										
Daně a příspěvky celkem	7,4	7,4	9,7	5,2	6,6	10,9	0,8	-5,1	1,6	4,2
Běžné daně z důchodů a jiné	10,2	10,2	8,3	3,1	7,3	11,5	-6,9	-11,7	-2,2	6,8
jednotlivců nebo domácností	9	9	9	1	1	12	-9	-5	-1	10
společností	13	11	8	5	14	11	-5	-18	-4	3
z výher z loterií nebo sázek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní běžné daně	-31,9	12,1	-7,1	17,4	5,0	4,8	0,2	3,1	0,8	-3,5
Sociální příspěvky	8,5	5,9	7,4	6,5	8,8	9,9	3,9	-6,6	3,2	2,5
Skutečné příspěvky	8,5	5,9	7,4	6,5	8,9	9,9	3,9	-6,7	3,3	2,5
zaměstnavatelů	8,4	5,8	7,0	6,5	7,7	9,4	4,5	-7,9	5,1	2,7
zaměstnanců	8,4	5,9	6,8	6,9	7,6	9,5	4,4	-15,8	4,2	2,8
OSVČ a nezaměstnaných	9,1	6,2	10,4	5,6	16,5	12,6	0,7	13,0	-4,1	1,4
Imputované sociální příspěvky	2,4	17,5	36,6	-1,5	2,0	-26,2	-4,7	190,5	-27,5	1,5
Daně z výroby a dovozu	3,5	7,2	14,4	5,2	3,0	11,9	2,9	2,0	1,9	3,8
Daně z produktů ¹⁾	3,6	7,4	15,2	5,5	2,9	12,2	3,0	2,1	1,4	3,9
DPH	3,9	5,9	23,0	4,2	-0,8	8,6	12,3	-0,3	1,9	1,8
Spotřební daně	3,6	10,0	13,4	11,4	9,4	17,9	-11,5	8,8	0,9	8,2
Ostatní daně z produktů ²⁾	0,5	8,4	-41,6	-22,4	11,5	17,8	-0,5	-20,0	-3,8	-0,6
Jiné daně z výroby ³⁾	2,0	3,4	-1,7	-1,7	4,2	5,2	-1,1	1,3	14,7	0,7
Kapitálové daně	8,9	15,6	-28,1	18,5	9,2	-42,4	-44,8	-8,2	-3,4	1826,9

Pozn.: 1) Daně placené z jednotky vyrobeného nebo do transakce vstupujícího výrobku nebo služby.

2) Jedná se například o dovozní cla, poplatky z dovážených zemědělských produktů, daně z finančních a kapitálových transakcí, poplatky ze zábavních činností, daně z loterií, her a sázek a jiné.

3) Daně požadované od podniků z důvodu jejich zapojení do výrobní činnosti, nezávisle na množství a hodnotě jimi vyrobeného nebo prodaného zboží nebo služeb (např. daň z nemovitostí, silniční daň, poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových).

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.3: Daňové příjmy sektoru vládních institucí*(v % HDP)*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Daně celkem a sociální příspěvky celkem	34,6	35,5	35,7	35,4	35,0	35,6	34,1	33,3	33,5	34,6
Běžné daně z důchodů a jiné	8,7	9,2	9,1	8,9	8,8	9,0	8,0	7,3	7,0	7,5
jednotlivců nebo domácností	4,5	4,7	4,7	4,4	4,2	4,3	3,7	3,6	3,6	3,9
společností	4,2	4,4	4,4	4,3	4,6	4,7	4,2	3,5	3,4	3,5
z výher z loterií nebo sázek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní běžné daně	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Příspěvky na sociální zabezpečení	15,5	15,7	15,5	15,5	15,7	15,7	15,6	15,0	15,3	15,5
Skutečné příspěvky	15,5	15,7	15,4	15,5	15,6	15,7	15,6	14,9	15,3	15,5
zaměstnavatelů	10,0	10,1	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9	9,4	9,7	9,9
zaměstnanců	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,0	3,1	3,2
OSVČ a nezaměstnaných	2,0	2,1	2,1	2,1	2,3	2,3	2,2	2,6	2,5	2,5
Imputované sociální příspěvky	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daně z výroby a dovozu	10,3	10,6	11,1	11,0	10,5	10,8	10,6	11,1	11,2	11,5
Daně z produktů ¹⁾	9,8	10,1	10,7	10,6	10,1	10,4	10,2	10,7	10,8	11,1
DPH	6,0	6,1	6,9	6,8	6,2	6,2	6,6	6,8	6,9	6,9
Spotřební daně	3,1	3,3	3,4	3,5	3,6	3,9	3,3	3,7	3,7	3,9
Ostatní daně z produktů ²⁾	0,7	0,7	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Jiné daně z výroby ³⁾	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kapitálové daně	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1

Pozn.: 1) Daně placené z jednotky vyrobeného nebo do transakce vstupujícího výrobku nebo služby.

2) Jedná se například o dovozní cla, poplatky z dovážených zemědělských produktů, daně z finančních a kapitálových transakcí, poplatky ze zábavních činností, daně z loterií, her a sázek a jiné.

3) Daně požadované od podniků z důvodu jejich zapojení do výrobní činnosti, nezávisle na množství a hodnotě jimi vyrobeného nebo prodaného zboží nebo služeb (např. daň z nemovitostí, silniční daň, poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových).

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.4: Příjmy subsektoru ústředních vládních institucí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	702	835	830	845	900	1006	1013	970	989	1031
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	160	177	192	184	198	221	204	180	177	189
Sociální příspěvky	263	277	300	319	343	376	392	352	365	374
Daně z výroby a dovozu	223	239	270	272	283	319	320	328	332	347
Kapitálové daně	1	1	1	1	1	0	0	0	0	4
Důchod z vlastnictví	22	17	14	14	18	19	22	24	24	21
Tržby	24	28	28	29	30	38	40	38	41	43
Ostatní příjmy	10	97	25	27	28	32	35	48	50	52
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	3,9	19,0	-0,6	1,7	6,6	11,7	0,7	-4,2	2,0	4,3
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	5,8	10,4	8,6	-4,2	7,7	11,9	-7,8	-11,8	-1,7	6,6
Sociální příspěvky	7,8	5,5	8,3	6,2	7,5	9,8	4,3	-10,4	3,7	2,7
Daně z výroby a dovozu	1,4	7,1	13,1	0,7	3,8	12,8	0,2	2,6	1,4	4,4
Kapitálové daně	8,9	15,0	-28,7	18,8	10,0	-42,6	-45,7	-10,4	-2,7	1899,1
Důchod z vlastnictví	-0,8	-23,3	-14,8	-1,2	30,6	5,9	10,8	9,8	0,6	-9,9
Tržby	4,3	15,5	-0,4	2,9	3,8	26,4	6,0	-4,4	6,8	6,4
Ostatní příjmy	-34,8	918,3	-73,8	4,3	7,2	10,9	10,3	38,3	4,1	3,4

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.5: Příjmy subsektoru místních vládních institucí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	269	328	348	352	376	410	416	431	430	421
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	64	70	76	92	98	109	103	92	89	95
Sociální příspěvky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daně z výroby a dovozu	42	46	56	71	70	76	87	87	90	92
Kapitálové daně	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Důchod z vlastnictví	7	6	7	6	7	7	7	7	6	6
Tržby	44	50	50	51	52	57	63	66	58	59
Ostatní příjmy	111	157	160	132	148	160	155	179	186	169
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	13,7	22,3	6,1	1,2	6,7	9,0	1,5	3,6	-0,2	-2,0
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	23,2	9,7	7,7	21,8	6,6	10,7	-5,0	-11,4	-3,0	7,1
Sociální příspěvky	-40,0	4,2	20,0	21,7	61,6	-43,2	-79,1	2428,6	-20,6	4,3
Daně z výroby a dovozu	16,3	7,3	21,7	27,3	-0,3	8,2	13,8	0,1	3,7	1,7
Kapitálové daně	-	-	80,0	0,0	-55,6	0,0	50,0	83,3	-18,2	77,8
Důchod z vlastnictví	79,0	-3,1	17,4	-15,5	5,6	6,3	5,8	-10,8	-4,7	-1,1
Tržby	6,7	12,6	1,0	2,6	1,8	10,0	9,6	4,7	-12,1	1,5
Ostatní příjmy	8,4	40,5	1,9	-17,4	12,4	8,0	-3,1	15,6	3,9	-9,3

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.6: Příjmy subsektoru fondů sociálního zabezpečení

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	136	146	159	170	185	203	211	211	216	220
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociální příspěvky	135	144	153	163	182	200	207	208	213	218
Daně z výroby a dovozu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitálové daně	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Důchod z vlastnictví	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0
Tržby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní příjmy	1	2	6	6	2	2	2	2	2	2
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	9,1	7,2	8,8	6,7	9,0	10,1	3,6	0,2	2,1	2,1
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociální příspěvky	9,9	6,7	5,9	7,1	11,4	10,0	3,2	0,4	2,6	2,2
Daně z výroby a dovozu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitálové daně	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Důchod z vlastnictví	-31,0	-32,7	-8,6	22,1	30,0	75,3	111,3	-23,9	-46,2	-20,3
Tržby	-65,4	-25,4	40,0	6,4	-2,7	-4,1	-14,4	-2,5	-1,7	0,9
Ostatní příjmy	-37,0	132,0	258,1	-4,1	-59,8	3,2	3,5	-5,0	-14,5	5,1

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.7: Výdaje sektoru vládních institucí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mln. Kč</i>										
Výdaje celkem	1171	1344	1268	1340	1407	1503	1584	1680	1665	1652
Náhrady zaměstnancům	192	214	222	238	252	269	280	293	286	278
Mezispotřeba	173	196	193	206	211	219	228	238	235	223
Sociální dávky jiné než naturální ¹⁾	333	345	359	375	408	456	477	509	521	531
Naturální sociální transfery	145	153	163	170	174	187	199	219	222	228
Důchody z vlastnictví	30	28	32	34	35	40	40	48	51	53
Úroky	29	28	32	34	35	40	39	47	51	53
Ostatní důchody z vlastnictví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dotace	56	67	57	53	60	61	62	75	71	77
Tvorba hrubého fixního kapitálu	79	182	123	132	150	153	176	192	164	139
Kapitálové transfery ²⁾	138	124	86	152	119	79	104	90	91	90
Investiční dotace ³⁾	38	37	37	36	38	37	36	34	33	37
Ostatní kapitálové transfery	100	88	50	116	81	42	68	56	58	53
Ostatní výdaje	26	35	31	-20	-4	40	18	16	23	33
Výdaje na konečnou spotřebu	557	610	630	667	694	726	759	809	807	793
Kolektivní spotřeba ⁴⁾	276	310	302	336	349	363	380	399	399	387
Individuální spotřeba	281	300	328	331	345	363	380	410	409	406
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	8,9	14,8	-5,7	5,7	5,0	6,8	5,3	6,1	-0,9	-0,8
Náhrady zaměstnancům	10,8	11,8	3,7	7,1	6,1	6,4	4,1	4,7	-2,5	-2,7
Mezispotřeba	13,2	12,9	-1,4	6,5	2,9	3,4	4,2	4,6	-1,4	-4,9
Sociální dávky jiné než naturální ¹⁾	6,8	3,8	4,1	4,5	8,7	11,8	4,5	6,8	2,3	2,0
Naturální sociální transfery	13,9	5,5	6,7	4,0	2,1	7,8	6,1	10,3	1,5	2,3
Důchody z vlastnictví	23,9	-4,5	12,3	7,7	3,8	12,8	-0,9	20,2	7,6	3,0
Úroky	23,9	-4,5	12,3	7,7	3,7	12,8	-0,9	20,2	7,7	3,0
Ostatní důchody z vlastnictví	50,0	-25,4	12,8	-3,8	41,2	9,7	26,6	11,0	-45,9	-10,0
Dotace	-13,1	19,7	-14,3	-7,4	13,4	1,0	2,4	20,0	-4,5	7,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	6,4	131,4	-32,2	7,4	13,6	1,6	15,2	8,9	-14,5	-15,3
Kapitálové transfery ²⁾	1,7	-9,9	-30,3	76,0	-21,6	-34,2	32,8	-13,8	1,7	-1,3
Investiční dotace ³⁾	31,9	-3,0	1,1	-3,5	7,4	-3,4	-2,0	-5,7	-3,8	12,0
Ostatní kapitálové transfery	-6,3	-12,5	-43,4	135,1	-30,4	-48,7	63,7	-18,2	5,0	-8,7
Výdaje na konečnou spotřebu	11,9	9,5	3,3	5,9	4,0	4,6	4,6	6,6	-0,2	-1,8
Kolektivní spotřeba ⁴⁾	13,4	12,3	-2,3	11,2	3,9	3,8	4,7	5,0	-0,1	-2,9
Individuální spotřeba	10,4	6,8	9,1	1,1	4,1	5,3	4,5	8,1	-0,4	-0,8

Pozn.: 1) Sociální dávky, které mají sloužit domácnostem k pokrytí nákladů či ztrát plynoucích z existence nebo vzniku určitých rizik nebo potřeb. Jedná se především o dávky vyplacené v případě stáří, invalidity, nemoci, mateřství, nezaměstnanosti, pracovního úrazu, nemoci z povolání, náhlé sociální potřeby apod.

2) Transakce rozdělování kapitálu, které neovlivňují velikost běžného důchodu příjemce ani plátce takové transakce, ale velikost jejich čistého jmění. Mohou probíhat v peněžní i naturální formě.

3) Kapitálové transfery v peněžní i naturální podobě, které vládní instituce poskytují k celkovému nebo částečnému financování tvorby hrubého fixního kapitálu.

4) Hodnota kolektivních služeb poskytovaných celé společnosti nebo jejich specifickým skupinám, tj. výdaje na veřejné služby, obranu, bezpečnost, justici, ochranu zdraví, životní prostředí, vědu a výzkum, rozvoj infrastruktury a hospodářství.

Zdroj: ČSÚ (2012b), MF ČR.

Tabulka B.8: Výdaje sektoru vládních institucí*(v % HDP)*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Výdaje celkem	45,6	50,0	43,3	43,0	42,0	41,0	41,1	44,9	44,1	43,4
Náhrady zaměstnancům	7,5	8,0	7,6	7,6	7,5	7,3	7,3	7,8	7,6	7,3
Mezispotřeba	6,8	7,3	6,6	6,6	6,3	6,0	5,9	6,4	6,2	5,9
Sociální dávky jiné než naturální	13,0	12,8	12,3	12,0	12,2	12,5	12,4	13,6	13,8	14,0
Naturální sociální dávky	5,7	5,7	5,6	5,5	5,2	5,1	5,2	5,9	5,9	6,0
Důchody z vlastnictví	1,2	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,4	1,4
Úroky	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,4	1,4
Ostatní důchody z vlastnictví	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dotace	2,2	2,5	2,0	1,7	1,8	1,7	1,6	2,0	1,9	2,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	3,1	6,8	4,2	4,3	4,5	4,2	4,6	5,1	4,3	3,6
Kapitálové transfery	5,4	4,6	3,0	4,9	3,6	2,1	2,7	2,4	2,4	2,4
Investiční dotace	1,5	1,4	1,3	1,1	1,1	1,0	0,9	0,9	0,9	1,0
Ostatní kapitálové transfery	3,9	3,3	1,7	3,7	2,4	1,1	1,8	1,5	1,5	1,4
Ostatní výdaje	1,0	1,3	1,1	-0,7	-0,1	1,1	0,5	0,4	0,6	0,9
Výdaje na konečnou spotřebu	21,7	22,7	21,5	21,4	20,7	19,8	19,7	21,6	21,4	20,8
Kolektivní spotřeba	10,7	11,5	10,3	10,8	10,4	9,9	9,9	10,7	10,6	10,2
Individuální spotřeba	11,0	11,2	11,2	10,6	10,3	9,9	9,9	11,0	10,8	10,7

Zdroj: ČSÚ (2012b), MF ČR.

Tabulka B.9: Výdaje subsektoru ústředních vládních institucí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mln. Kč</i>										
Výdaje celkem	853	997	907	944	982	1061	1103	1155	1141	1131
Náhrady zaměstnancům	108	109	111	121	128	137	143	150	146	138
Mezispotřeba	87	97	94	104	101	107	108	113	111	104
Sociální dávky jiné než naturální	322	333	347	363	395	437	454	485	494	504
Naturální sociální dávky	6	5	4	3	3	2	2	3	4	5
Úroky	28	26	29	32	33	37	36	45	50	51
Dotace	38	38	31	24	29	30	30	37	28	34
Tvorba hrubého fixního kapitálu	34	128	62	77	81	87	97	96	74	61
Kapitálové transfery	130	118	88	148	117	74	102	93	92	87
Ostatní výdaje	99	143	140	72	95	150	131	134	143	146
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	6,7	16,9	-9,0	4,1	4,0	8,1	3,9	4,7	-1,1	-0,9
Náhrady zaměstnancům	10,9	0,4	1,9	9,1	6,1	6,7	4,2	5,0	-2,3	-5,5
Mezispotřeba	16,4	11,9	-3,7	11,5	-3,2	6,4	0,6	4,4	-1,7	-6,4
Sociální dávky jiné než naturální	6,6	3,4	4,2	4,5	8,7	10,6	3,9	6,8	1,9	2,1
Naturální sociální dávky	105,1	-20,2	-12,5	-22,8	-7,2	-23,9	-18,2	36,6	53,3	20,0
Úroky	26,2	-6,0	11,1	11,1	3,4	12,4	-2,2	23,8	9,9	3,3
Dotace	-21,1	-0,2	-17,5	-23,4	22,2	2,2	0,2	23,1	-24,7	21,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	-2,4	278,1	-51,5	24,0	4,9	7,8	10,9	-1,3	-22,2	-17,7
Kapitálové transfery	-1,1	-9,1	-25,4	67,8	-21,1	-36,7	38,1	-8,9	-1,4	-4,9
Ostatní výdaje	15,8	43,4	-1,7	-48,9	32,7	57,4	-12,4	2,3	6,6	2,4

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.10: Výdaje subsektoru místních vládních institucí

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Výdaje celkem	280	342	352	354	385	397	421	453	449	431
Náhrady zaměstnancům	81	103	109	114	121	129	133	139	135	136
Mezispotřeba	85	97	98	99	109	109	118	123	121	117
Sociální dávky jiné než naturální	10	12	12	12	13	20	23	24	27	27
Naturální sociální dávky	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3
Úroky	2	2	3	2	2	3	3	2	2	1
Dotace	18	29	26	29	31	31	33	38	44	43
Tvorba hrubého fixního kapitálu	44	53	60	54	69	65	79	95	89	77
Kapitálové transfery	29	33	33	28	26	28	20	16	17	15
Ostatní výdaje	10	11	10	11	11	10	10	12	12	11
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	13,4	22,2	3,0	0,4	9,0	3,0	6,0	7,5	-0,9	-4,0
Náhrady zaměstnancům	10,6	27,3	5,7	5,1	6,1	6,1	3,8	4,3	-2,7	0,2
Mezispotřeba	10,4	13,7	0,8	1,7	9,5	0,6	7,4	4,3	-1,4	-2,8
Sociální dávky jiné než naturální	13,4	15,6	0,6	3,8	7,3	47,7	17,4	6,8	11,6	-0,8
Naturální sociální dávky	15,6	69,9	4,5	2,4	8,9	19,0	-11,3	0,2	-16,4	11,1
Úroky	-0,8	18,0	28,3	-26,5	8,2	15,8	17,7	-21,8	-33,2	-8,5
Dotace	9,6	60,7	-10,2	11,6	6,3	-0,1	4,4	17,1	14,9	-1,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu	13,5	21,2	13,7	-9,8	26,6	-5,7	20,7	21,1	-6,7	-13,7
Kapitálové transfery	19,9	14,9	-1,0	-14,2	-5,8	5,0	-27,5	-21,2	6,1	-10,4
Ostatní výdaje	78,5	8,9	-11,3	19,6	-7,0	-9,7	1,4	23,8	-2,8	-3,5

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.11: Výdaje subsektoru fondů sociálního zabezpečení

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Výdaje celkem	143	151	162	170	173	187	201	222	224	228
Náhrady zaměstnancům	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
Mezispotřeba	1	2	2	2	2	2	2	3	3	2
Sociální dávky jiné než naturální	-	-	-	0	0	-	0	0	0	0
Naturální sociální dávky	137	146	156	164	168	181	194	213	216	220
Úroky	0	0	0	0	-	0	0	0	-	0
Dotace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tvorba hrubého fixního kapitálu	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1
Kapitálové transfery	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní výdaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	11,6	5,8	7,2	5,0	1,9	8,3	7,1	10,5	1,2	1,6
Náhrady zaměstnancům	11,1	5,4	2,7	5,7	5,3	6,5	12,0	9,6	-0,2	-1,8
Mezispotřeba	3,7	22,9	1,4	8,0	-13,3	10,5	22,2	26,1	10,0	-29,9
Sociální dávky jiné než naturální	-	-	-	-	100,0	-	-	600,0	0,0	28,6
Naturální sociální dávky	11,6	6,0	7,4	4,8	2,2	8,3	6,8	10,2	1,1	1,9
Úroky	-53,8	-33,3	-25,0	-66,7	-	-	-50,0	0,0	-	-
Dotace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tvorba hrubého fixního kapitálu	54,6	-30,5	11,1	19,1	-41,7	-0,4	64,4	48,4	-15,7	17,2
Kapitálové transfery	-	-18,6	74,3	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní výdaje	-17,8	-70,6	-35,4	571,4	27,7	23,9	-15,5	7,7	14,8	51,9

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.12: Saldo sektoru vládních institucí podle subsektorů

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Sektor vládních institucí	-168	-180	-83	-101	-80	-27	-86	-218	-182	-118
Ústřední vládní instituce	-150	-162	-77	-100	-82	-56	-91	-186	-155	-101
Místní vládní instituce	-11	-14	-4	-1	-9	13	-5	-22	-19	-10
Fondy sociálního zabezpečení	-6	-5	-3	0	12	16	10	-11	-9	-8
<i>v % HDP</i>										
Sektor vládních institucí	-6,5	-6,7	-2,8	-3,2	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,1
Ústřední vládní instituce	-5,8	-6,0	-2,6	-3,2	-2,4	-1,5	-2,4	-5,0	-4,1	-2,6
Místní vládní instituce	-0,4	-0,5	-0,1	0,0	-0,3	0,4	-0,1	-0,6	-0,5	-0,3
Fondy sociálního zabezpečení	-0,2	-0,2	-0,1	0,0	0,4	0,4	0,3	-0,3	-0,2	-0,2

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.13: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>mld. Kč</i>										
Dluh sektoru vládních institucí	695	768	848	885	948	1023	1104	1286	1437	1568
Oběživo a vklady	24	4	3	1	0	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	427	528	634	698	789	871	951	1111	1260	1388
Půjčky	243	236	211	187	159	152	153	175	176	180
Dluh ústředních vládních institucí	653	719	783	813	867	939	1016	1189	1342	1470
Oběživo a vklady	24	4	3	1	0	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	415	517	612	675	766	848	929	1096	1246	1375
Půjčky	213	197	169	137	101	90	87	94	96	95
Dluh místních vládních institucí	50	59	72	79	87	88	92	99	97	99
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	12	12	23	24	23	23	23	16	16	14
Půjčky	38	47	49	55	64	65	69	82	81	85
Dluh fondů sociálního zabezpečení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>růst v %</i>										
Dluh sektoru vládních institucí	18,8	10,6	10,4	4,4	7,1	7,9	7,9	16,4	11,7	9,1
Oběživo a vklady	240,9	-83,8	-28,6	-78,3	-96,3	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	20,5	23,6	19,9	10,2	12,9	10,5	9,2	16,8	13,4	10,2
Půjčky	9,0	-3,0	-10,5	-11,6	-14,5	-4,4	0,4	14,1	1,0	1,8
Dluh ústředních vládních institucí	18,1	10,0	8,9	3,8	6,6	8,3	8,2	17,1	12,9	9,5
Oběživo a vklady	240,9	-83,8	-28,6	-78,3	-96,3	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	19,4	24,6	18,2	10,3	13,5	10,7	9,5	18,0	13,7	10,4
Půjčky	7,7	-7,5	-14,6	-18,5	-26,6	-10,4	-4,2	7,9	3,1	-1,0
Dluh místních vládních institucí	23,4	18,1	22,1	9,8	9,5	2,1	3,9	7,4	-2,1	2,3
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	72,4	-3,4	90,7	5,8	-3,5	0,6	0,0	-30,4	-2,1	-11,4
Půjčky	13,0	25,1	4,8	11,7	15,1	2,6	5,3	20,2	-2,1	5,0
Dluh fondů sociálního zabezpečení	-19,8	-19,8	-25,7	17,5	-30,5	-69,1	62,7	-56,3	-42,9	216,7
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Půjčky	-19,8	-19,8	-25,7	17,5	-30,5	-69,1	62,7	-56,3	-42,9	216,7

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. dluh v držení jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí, je vyloučen.

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.14: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů*(v % HDP)*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Dluh sektoru vládních institucí	27,1	28,6	28,9	28,4	28,3	27,9	28,7	34,4	38,1	41,2
Oběživo a vklady	1,0	0,1	0,1	0,0	0,0	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	16,6	19,7	21,6	22,4	23,5	23,8	24,7	29,7	33,4	36,4
Půjčky	9,5	8,8	7,2	6,0	4,8	4,2	4,0	4,7	4,7	4,7
Dluh ústředních vládních institucí	25,4	26,7	26,7	26,1	25,9	25,6	26,4	31,8	35,6	38,6
Oběživo a vklady	1,0	0,1	0,1	0,0	0,0	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	16,2	19,2	20,9	21,7	22,8	23,2	24,1	29,3	33,0	36,1
Půjčky	8,3	7,3	5,8	4,4	3,0	2,5	2,3	2,5	2,6	2,5
Dluh místních vládních institucí	1,9	2,2	2,5	2,5	2,6	2,4	2,4	2,6	2,6	2,6
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	0,5	0,4	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4
Půjčky	1,5	1,8	1,7	1,8	1,9	1,8	1,8	2,2	2,1	2,2
Dluh fondů sociálního zabezpečení	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Půjčky	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. dluh v držení jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí, je vyloučen.

Zdroj: ČSÚ (2012b).

Tabulka B.15: Saldo a dluh vládního sektoru zemí EU (2008–2012)

(v % HDP)

	Saldo					Dluh				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
EU27	-2,4	-6,9	-6,5	-4,5	-3,4	62,5	74,8	80,0	82,5	85,4
EA17¹	-2,1	-6,4	-6,2	-4,1	-3,0	70,1	79,9	85,3	87,2	91,1
Belgie	-1,0	-5,6	-3,8	-3,7	-2,8	89,3	95,8	96,0	98,0	99,4
Bulharsko	1,7	-4,3	-3,1	-2,1	-1,6	13,7	14,6	16,3	16,3	19,8
Česká republika	-2,2	-5,8	-4,8	-3,1	-3,0	28,7	34,4	38,1	41,2	44,0
Dánsko	3,2	-2,7	-2,5	-1,8	-5,4	33,4	40,6	42,9	46,5	42,4
Estonsko	-2,9	-2,0	0,2	1,0	-2,2	4,5	7,2	6,7	6,0	6,1
Finsko	4,3	-2,5	-2,5	-0,5	-1,2	33,9	43,5	48,4	48,6	50,7
Francie	-3,3	-7,5	-7,1	-5,2	-4,4	68,2	79,2	82,3	85,8	89,0
Irsko	-7,3	-14,0	-31,2	-13,1	-8,2	44,2	65,1	92,5	108,2	117,1
Itálie	-2,7	-5,4	-4,6	-3,9	-1,7	105,7	116,0	118,6	120,1	123,4
Kypr	0,9	-6,1	-5,3	-6,3	-2,6	48,9	58,5	61,5	71,6	75,0
Litva	-3,3	-9,4	-7,2	-5,5	-3,0	15,5	29,4	38,0	38,5	40,3
Lotyšsko	-4,2	-9,8	-8,2	-3,5	-1,8	19,8	36,7	44,7	42,6	44,5
Lucembursko	3,0	-0,8	-0,9	-0,6	-1,8	13,7	14,8	19,1	18,2	20,9
Maďarsko	-3,7	-4,6	-4,2	4,3	-2,5	73,0	79,8	81,4	80,6	78,0
Malta	-4,6	-3,8	-3,7	-2,7	-2,2	62,3	68,1	69,4	72,0	70,3
Německo	-0,1	-3,2	-4,3	-1,0	-0,9	66,7	74,4	83,0	81,2	82,0
Nizozemsko	0,5	-5,6	-5,1	-4,7	-4,6	58,5	60,8	62,9	65,2	70,2
Polsko	-3,7	-7,4	-7,8	-5,1	-2,9	47,1	50,9	54,8	56,3	54,2
Portugalsko	-3,6	-10,1	-9,8	-4,2	-4,5	71,6	83,1	93,3	107,8	112,5
Rakousko	-0,9	-4,1	-4,5	-2,6	-3,0	63,8	69,5	71,9	72,2	74,7
Rumunsko	-5,7	-9,0	-6,8	-5,2	-2,3	13,4	23,6	30,5	33,3	33,2
Řecko	-9,8	-15,6	-10,3	-9,1	-6,7	113,0	129,4	145,0	165,3	155,3
Slovensko	-2,1	-8,0	-7,7	-4,8	-4,6	27,9	35,6	41,1	43,3	50,9
Slovinsko	-1,9	-6,1	-6,0	-6,4	-3,5	21,9	35,3	38,8	47,6	51,9
Španělsko	-4,5	-11,2	-9,3	-8,5	-5,3	40,2	53,9	61,2	68,5	79,7
Švédsko	2,2	-0,7	0,3	0,3	-0,1	38,8	42,6	39,4	38,4	37,7
Spojené království²	-6,9	-11,6	-9,5	-8,3	-5,9	56,5	71,1	76,5	84,0	89,0

Pozn.: 1) 17 současných zemí eurozóny – Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.

2) Data za finanční rok (1. duben roku t až 31. březen roku t+1), která jsou směrodatná pro postup při nadměrném schodku.

Zdroj: Eurostat (2012a, 2012b). Údaje pro Spojené království za rok 2012 vycházejí z jeho Notifikace.

Tabulka B.16: Transakce vládního sektoru zemí EU (2011)
(v % HDP)

	Příjmy	Výdaje	Mzdy	Peněžitě sociální dávky	Spotřeba ¹	Investice ²	Úroky placené
EU27	44,6	49,1	10,8	16,7	21,7	2,5	2,9
EA17³	45,3	49,4	10,6	17,4	21,5	2,3	3,0
Belgie	49,4	53,3	12,6	17,2	24,1	1,7	3,5
Bulharsko	33,1	35,2	8,9	11,9	15,6	3,2	0,6
Česká republika	40,3	43,4	7,3	14,0	20,8	3,6	1,4
Dánsko	56,0	57,9	18,5	17,1	28,6	2,1	1,9
Estonsko	39,2	38,2	11,1	11,7	19,5	4,2	0,1
Finsko	53,2	54,0	13,9	17,6	23,9	2,5	1,4
Francie	50,7	55,9	13,2	19,5	24,4	3,1	2,6
Irsko	35,7	48,7	11,4	15,8	17,8	3,3	3,4
Itálie	46,1	49,9	10,8	19,3	20,5	2,0	4,8
Kypr	41,0	47,3	15,8	15,3	19,5	3,4	2,5
Litva	32,0	37,5	10,1	11,2	18,9	4,2	1,8
Lotyšsko	35,6	39,1	9,6	10,8	16,2	4,2	1,5
Lucembursko	41,4	42,0	7,9	15,0	16,5	4,0	0,5
Maďarsko	52,9	48,7	10,1	15,3	20,7	2,9	4,2
Malta	40,2	43,0	13,6	13,1	21,2	2,5	3,1
Německo	44,7	45,6	7,8	16,5	19,6	1,6	2,6
Nizozemsko	45,5	50,1	9,8	11,8	28,1	3,5	2,0
Polsko	38,5	43,6	9,8	14,1	18,1	5,8	2,8
Portugalsko	44,7	48,9	11,3	17,4	20,1	2,6	3,9
Rakousko	47,9	50,5	9,3	18,9	18,8	1,0	2,6
Rumunsko	32,5	37,7	7,5	11,5	14,5	5,2	1,6
Řecko	40,9	50,1	12,1	21,9	16,9	1,6	7,0
Slovensko	32,6	37,4	7,1	13,6	17,8	2,3	1,6
Slovinsko	44,5	50,9	12,7	17,9	20,6	3,6	2,0
Španělsko	35,1	43,6	11,5	15,2	20,3	2,8	2,4
Švédsko	51,4	51,3	14,0	14,1	26,5	3,4	1,2
Spojené království⁴	40,8	49,0	11,2	15,2	22,3	2,2	3,2

Pozn.: 1) Kolektivní a individuální spotřeba vládního sektoru.
2) Tvorba hrubého fixního kapitálu.
3) 17 současných zemí eurozóny – Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.
4) Údaje za kalendářní rok.
Zdroj: Eurostat (2012a).

C Seznamy tematických kapitol a boxů předchozích Fiskálních výhledů ČR

Seznam tematických kapitol Fiskálních výhledů ČR

Publikováno	Téma kapitoly
Duben 2007	Fiskální pravidla
Říjen 2007	Vybrané aspekty systému státních záruk realizovaného v České republice v letech 1993 až 2006
Květen 2008	Rovná daň v praxi
Říjen 2008	Fiskální dopady přílivu prostředků z fondů Evropské unie
Květen 2009	Koncept akruálních daní a metoda jejich výpočtu v České republice
Říjen 2009	Dlouhodobé fiskální projekce
Říjen 2010	Vybrané principy partnerství veřejného a soukromého sektoru a jeho dopady na hospodaření vládního sektoru
Listopad 2011	Příčiny evropské dluhové krize a její důsledky pro české veřejné finance

Seznam tematických boxů Fiskálních výhledů ČR

Publikováno	Téma boxu
Duben 2007	Box 1: Metodika peněžních toků Box 2: Produkce sektoru vládních institucí Box 3: Výdaje na konečnou spotřebu vládních institucí Box 4: Vztah mezi deficitem a dluhem (tzv. stock-flow adjustment) Box 5: Metodika národních účtů ESA 95 Box 6: Rozdíly mezi metodikou fiskálního cílení (rozpočtový výhled, výdajové rámce) a metodikou národních účtů ESA 95 (maastrichtská kritéria, Konvergenční program)
Říjen 2007	Box 1: Zachycení garancí v systému národních účtů ESA 95 Box 2: Zaznamenávání státních garancí v rámci mezinárodního statistického standardu GFSM 2001 Box 3: Nejvýznamnější nestandardní státní garance
Květen 2008	Box 1: Vyhodnocení chyby predikce vládního salda v roce 2007
Květen 2009	Box 1: Přehled opatření Národního protikrizového plánu vlády s dopady na veřejné rozpočty v roce 2009 (založeno na roční bázi) Box 2: Dekompozice salda Box 3: Rozdíly mezi hotovostní a akruální výší DPH
Říjen 2009	Box 1: Dopady protikrizových opatření Box 2: Úsporná opatření pro rok 2010
Říjen 2010	Box 1: Metodika (přechod z GFS 1986 na GFS 2001) Box 2: Opatření ke snížení schodků hospodaření sektoru vlády v metodice ESA 95, vztaženo k střednědobému výhledu z roku 2009 Box 3: Návrh důchodové reformy
Květen 2011	Box 1: Rozhodnutí Ústavního soudu ČR a veřejné finance
Listopad 2011	Box 1: Vybrané změny v metodických přístupech statistiky vládního sektoru Box 2: Vypořádání majetkových vztahů státu a církví
Květen 2012	Box 1: Úrazové pojištění – současný stav věci Box 2: Pakt stability a růstu versus Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v HMU

